Міністерство освіти і науки України
Міністерство соціальної політики України

Державний стандарт
професійно-технічної освіти

ДСПТО 7124.С.16.23 - 2015
(позначення стандарту)

Професія: Тесляр

Код: 7124

Кваліфікація: тесляр 2-3, 4, 5, 6-го розрядів

Видання офіційне

Київ - 2015

Міністерство освіти і науки України
Міністерство соціальної політики України

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки України
від « 08 » жовтня № 1035

Державний стандарт
професійно-технічної освіти

ДСПТО 7124.С.16.23 - 2015
(позначення стандарту)

Професія: Тесляр

Код: 7124

Кваліфікація: тесляр 2-3, 4, 5, 6-го розрядів

Видання офіційне

Київ – 2015

Авторський колектив

Клюєв Вадим Олександрович, викладач спеціальних дисциплін ДНЗ «Глухівське вище професійне училище»;
Попов Володимир Іванович, викладач спеціальних дисциплін ДПТНЗ «Сумське вище професійне училище будівництва та дизайну»;
Скиба Віктор Михайлович, методист Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Сумській області;
Собора Анатолій Михайлович, викладач спеціальних дисциплін ДПТНЗ «Конотопське вище професійне училище»;
Харчук Віталій Олександрович, майстер виробничого навчання ДПТНЗ «Шосткинське вище професійне училище».

Літературний редактор
Лабудько Валентина Семенівна, методист Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Сумській області;
Хуторненко Тетяна Миколаївна, викладач ДПТНЗ «Конотопське вище професійне училище».

Технічний редактор
Скиба Віктор Михайлович, методист Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти в Сумській області.

Керівники проекту
Супрун В'ячеслав Васильович, директор департаменту професійно-технічної освіти Міністерства освіти і науки України.

Паржницький Віктор Валентинович, начальник відділу професійної освіти і тренінгів Інституту модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки України.

Багмут Ольга Миколаївна, завідувач наукового сектору відділу професійної освіти і тренінгів Інституту модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки України.

Яковенко Юрій Миколайович, виконуючий обов'язки директора Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти в Сумській області.

Зауваження та пропозиції щодо змісту державного стандарту, замовлення на його придбання просимо надсилати за адресою: вул. Митополита Василя Липківського, 36, м. Київ, 03035.
Інститут модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки України.
Телефон: (044)248-91-16.

Примітка

Цей стандарт не може бути повністю чи частково відтворений, тиражований та розповсюджений без дозволу Інституту модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки України.

Загальні положення щодо реалізації ДСПТО

Державний стандарт професійно-технічної освіти для підготовки (підвищення кваліфікації) робітників з професії Тесляр 2-3, 4, 5, 6-го розрядів розроблено відповідно до статті 32 Закону України «Про професійно-технічну освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2002 р. № 1135 «Про затвердження Державного стандарту професійно-технічної освіти» та є обов'язковим для виконання всіма професійно-технічними навчальними закладами, підприємствами, установами та організаціями, що здійснюють (або забезпечують) підготовку (підвищення кваліфікації) кваліфікованих робітників, незалежно від їх підпорядкування та форми власності.

Державний стандарт професійно-технічної освіти містить:

- освітньо-кваліфікаційну характеристику випускника професійно-технічного навчального закладу;
- типовий навчальний план;
- типові навчальні програми з навчальних предметів, виробничого навчання, передбачених типовим навчальним планом;
- критерії кваліфікаційної атестації випускника.

У професійно-технічних навчальних закладах тривалість професійного навчання на 2-3 розряд складає 842 години, на 4 розряд – 486 годин, на 5 розряд – 397 годин, на 6 розряд – 353 години.

У професійно-технічних навчальних закладах другого та третього атестаційних рівнів тривалість первинної професійної підготовки встановлюється відповідно до рівня кваліфікації (вона визначається робочим навчальним планом), якої набуває учень.

При організації перепідготовки за робітничими професіями термін професійного навчання встановлюється на основі термінів, передбачених для первинної професійної підготовки робітників з відповідної професії, при цьому навчальна програма перепідготовки може бути скорочена до 50% за рахунок виключення раніше вивченого матеріалу за наявності в слухача документа про присвоєння робітничої професії.

У разі необхідності зазначені строки навчання можуть бути продовжені за рахунок включення додаткового навчального матеріалу відповідно до вимог сучасного виробництва, конкретного робочого місця, замовників робітничих кадрів тощо.

Типовим навчальним планом передбачено резерв часу для вивчення предметів за потребою ринку праці («Техніка пошуку роботи», «Ділова етика і культура спілкування» тощо).

Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника складена на основі кваліфікаційної характеристики професії «Тесляр» (Випуск № 64 «Будівельні, монтажні та ремонтно-будівельні роботи. Будівництво метрополітенів, тунелів та підземних споруд спеціального призначення», Частина 2, Розділ 2 «Будівельні, монтажні та ремонтно-будівельні роботи» Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників, затвердженого наказом

Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України 21.02.2000 № 32), досягнень науки і техніки, впровадження сучасних технологічних процесів, передових методів праці, врахування особливостей галузі, потреб роботодавців і містить вимоги до рівня знань, умінь та навичок. Крім основних вимог до рівня знань, умінь і навичок до кваліфікаційних характеристик включено вимоги, передбачені пунктом 7 «Загальних положень» (Випуск 1. «Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності») Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників, затвердженого наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 29.12.2004 № 336.

Професійно-практична підготовка здійснюється в навчальних майстернях, лабораторіях, на навчально-виробничих дільницях та/або безпосередньо на робочих місцях підприємств.

Навчальний час учня, слухача визначається обліковими одиницями часу, передбаченого для виконання навчальних програм професійно-технічної освіти.

Обліковими одиницями навчального часу є:

академічна година тривалістю 45 хвилин;

урок виробничого навчання, тривалість якого не перевищує 6 академічних годин;

навчальний день, тривалість якого не перевищує 8 академічних годин;

навчальний тиждень, тривалість якого не перевищує 36 академічних годин;

навчальний рік, тривалість якого не перевищує 40 навчальних тижнів.

Навчальний (робочий) час учня, слухача в період проходження виробничої та передвипускної (переддипломної) практики встановлюється залежно від режиму роботи підприємства, установи, організації згідно із законодавством.

Після завершення навчання кожен учень (слухач) повинен уміти самостійно виконувати всі роботи, передбачені освітньо-кваліфікаційною характеристикою, технологічними умовами і нормами, установленими у відповідній галузі.

До самостійного виконання робіт учні (слухачі) допускаються лише після навчання і перевірки знань з охорони праці, відповідно до критеріїв оцінювання.

Кваліфікаційна пробна робота проводиться за рахунок часу, відведеного на виробничу практику. Перелік кваліфікаційних пробних робіт розробляється професійно-технічними навчальними закладами, підприємствами, установами та організаціями відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційних характеристик, критеріїв оцінювання.

Особі, яка опанувала курс професійно-технічного навчання й успішно пройшла кваліфікаційну атестацію, присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» з набутої професії відповідного розряду та видається свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації.

Випускнику професійно-технічного навчального закладу другого та третього атестаційних рівнів, якому присвоєно освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник», видається диплом, зразок якого затверджується Кабінетом Міністрів України.

Особам, які достроково випускаються з професійно-технічного навчального закладу та за результатами проміжної кваліфікаційної атестації їм присвоєна відповідна робітнича кваліфікація, видається свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації державного зразка.

Міністерство освіти і науки України
Міністерство соціальної політики України

Державний стандарт професійно-технічної освіти

ДСПТО 7124.С.16.23 - 2015
(позначення стандарту)

Професія:Тесляр

Код: 7124

Кваліфікація: тесляр 2-3 розряду

Видання офіційне
Київ - 2015

Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника професійно-технічного навчального закладу

(підприємства, установи та організації, що здійснюють (або забезпечують) підготовку (підвищення кваліфікації) кваліфікованих робітників)

1. Професія: 7124 Тесляр

2. Кваліфікація: тесляр 2-го розряду

3. Кваліфікаційні вимоги

***Повинен знати*:** основні елементи дерев'яних частин будівель і дерев'яних конструкцій; основні види лісоматеріалів і властивості деревини; способи первинної обробки лісоматеріалів; правила поводження з антисептичними та вогнезахисними сумішами та прийоми покривання ними дерев'яних деталей і конструкцій за допомогою щіток; способи розбирання простих дерев'яних конструкцій та їх очищення; правила переміщення та складання вантажів малої маси; види рулонних і штучних покрівельних матеріалів; способи розбирання простих покриттів з рулонних і штучних матеріалів.

***Повинен уміти*:** виконувати найпростіші теслярські й опалубні роботи; найпростіші роботи під час улаштування рулонних покрівель насухо з пришиванням цвяхами та покрівель зі штучних матеріалів.

4. Кваліфікація: тесляр 3-го розряду
5. Кваліфікаційні вимоги

Повинен знати: основні породи та дефекти деревини; основи будови електроінструментів; прийоми чистого обстругування лісоматеріалів, обтісування колод, заготовки одиночних паль і одностоякових опор; способи заготовки прямолінійних щитів опалубки і перегородок під штукатурку; способи влаштування дощатих настилів, перегородок, чорнових обшивок та елементів покрівель; способи приготування антисептичних і вогнезахисних сумішей; способи нанесення антисептичних і вогнезахисних сумішей фарбопультами та розпилювачами; основні властивості рулонних і штучних покрівельних матеріалів; способи розмітки простих покрівель і покриття їх рулонними (насухо) і штучними матеріалами; прийоми виконання пиляння деревини ручними механізованими машинами.

Повинен уміти: виконувати прості теслярські й опалубні роботи. Покривати покрівлі простої форми рулонними (насухо) і штучними покрівельними матеріалами.

6. Загальнопрофесійні вимоги

Повинен:

раціонально організовувати та ефективно використовувати робоче місце;

дотримуватися норм технологічного процесу;

не допускати браку в роботі;

знати і виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці і навколишнього середовища, дотримуватись норм, методів і прийомів безпечного виконання робіт;

використовувати, в разі необхідності, засоби попередження й усунення природних і непередбачених негативних явищ (пожежі, аварії, повені тощо);

знати інформаційні технології в обсязі, що є необхідним для виконання професійних обов'язків;

володіти обсягом знань з правових питань галузі, основами ведення підприємницької діяльності, державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності та трудового законодавства в межах професійної діяльності.

7. Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, кваліфікації осіб

7.1. При вступі на навчання

Базова або повна загальна середня освіта.

7.2. Після закінчення навчання

Повна або базова загальна середня освіта, професійно-технічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень - «кваліфікований робітник» за професією Тесляр 3-го розряду, без вимог до стажу роботи.

8. Сфера професійного використання випускника

Переробна промисловість. Будівельна деревообробка і столярні будівельні роботи (КВЕД-2010; секція – С, клас – 16.23).

9. Специфічні вимоги

9.1.Вік: прийняття на роботу здійснюється після закінчення строку навчання відповідно до законодавства.

9.2.Стать: чоловіча, жіноча (обмеження отримання професії за статевою належністю визначається переліком важких робіт і робіт зі шкідливими та небезпечними умовами праці, на яких забороняється використання праці жінок, затвердженого наказом МОЗ України від 29.12.1993 № 256).

9.3.Медичні обмеження: згідно з діючим законодавством.

Типовий навчальний план

Професія: 7124 Тесляр
(код, назва професії)
Кваліфікація: 2-3 розряд
(рівень кваліфікації - розряд, клас, категорія)
Загальний фонд навчального часу 862 години

№ з/п	Навчальні предмети	*Кількість годин*	
		Всього	***З них на лабораторно-практичні роботи***
1	**Загально професійна підготовка**	**72**	**4**
1.1.	Інформаційні технології	17	4
1.2.	Основи правових знань	17	
1.3.	Основи галузевої економіки і підприємництва	17	
1.4.	Правила дорожнього руху	8	
1.5.	Резерв часу	13	
2	**Професійно-теоретична підготовка**	**291**	**22**
2.1.	Технологія теслярських робіт	156	
2.2.	Матеріалознавство	51	2
2.3.	Будівельне креслення	37	18
2.4.	Основи електротехніки	17	2
2.5.	Охорона праці	30	
3	**Професійно-практична підготовка**	**472**	
3.1.	Виробниче навчання	276	
3.1.1.	Навчання в майстерні	216	
3.1.2.	Навчання на виробництві	60	
3.2.	Виробнича практика	196	
4	**Консультації**	**20**	
5	**Державна кваліфікаційна атестація (або поетапна атестація при продовженні навчання)**	7	
6	**Загальний обсяг навчального часу (без п.4)**	**842**	**26**

Перелік кабінетів, лабораторій (майстерень, полігонів) для підготовки кваліфікованих робітників за професією Тесляр

1. Кабінети:
    1. Основ правових знань
    2. Основ галузевої економіки і підприємництва
    3. Інформаційних технологій
    4. Правил дорожнього руху
    5. Основ електротехніки
    6. Технології теслярських робіт
    7. Охорони праці
    8. Будівельного креслення
    9. Матеріалознавства

2. Майстерні:
    10. Теслярна

Примітка

Для підприємств, організацій, що здійснюють професійне навчання кваліфікованих робітників:

допускається зменшення кількості кабінетів, майстерень за рахунок їх об’єднання;

індивідуальне професійне навчання кваліфікованих робітників може здійснюватись при наявності обладнаного робочого місця;

предмет «Інформаційні технології» вивчається за згодою підприємств-замовників кадрів.

Типова навчальна програма з предмета «Інформаційні технології»

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
1	Інформація та інформаційні технології	2	
2	Програмні засоби ПК. Комп'ютерні технології	7	2
3	Мережні системи та сервіси	8	2
	Усього годин	***17***	***4***

Тема 1. Інформація та інформаційні технології

Поняття про інформацію та інформаційні технології.

Тема 2. Програмні засоби ПК. Комп'ютерні технології

Програми створення текстових і графічних документів. Стилі оформлення та подання інформації.

Розробка фірмового стилю. Мультимедійні технології.

Види і типи презентацій. Загальні відомості про засоби створення презентацій.

PowerPoint.

Лабораторно-практичні роботи

1. Створення презентацій. Тема «Заклад, де я навчаюсь».
2. Створення презентацій. Тема «Моя майбутня професія».

Тема 3. Мережні системи та сервіси

Основи мережних систем. Мережі на основі ПК. Локальні, корпоративні і глобальні мережі.

Загальні відомості про Internet, електронну пошту та телеконференції.

Основні мережні сервіси. Браузери.

Лабораторно-практичні роботи

1. Пошук статистичної інформації в мережі Internet (за напрямом професії).
2. Створення публікації «Інновації в професії».

Типова навчальна програма з предмета «Основи правових знань»

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
1	Право – соціальна цінність, складова частина загальнолюдської культури. Поняття та ознаки правової держави	1	
2	Конституційні основи України	5	
3	Цивільне право і відносини, що ним регулюються	1	
4	Господарство і право	1	
5	Захист господарчих прав та інтересів. Розгляд господарчих спорів	2	
6	Праця, закон і ми	2	
7	Адміністративний проступок і адміністративна відповідальність	2	
8	Злочин і покарання	2	
9	Правова охорона природи. Охорона природи – невід'ємна умова економічного та соціального розвитку України	1	
	Усього годин	***17***	

Тема 1. Право – соціальна цінність, складова частина загальнолюдської культури. Поняття та ознаки правової держави

Право у житті кожного з нас. Право – цінність – одна із засад державного і суспільного життя. Принципи права – його провідні основоположні ідеї. Морально-етична природа права. Правомірна поведінка і правопорушення. Юридична відповідальність. Поняття та ознаки правової держави.

Тема 2. Конституційні основи України

Громадянин і держава. Поняття громадянства в Україні. Правове становище громадян України, їхня рівноправність.

Особисті права і свободи громадян: право кожної людини на життя, на повагу до гідності, на свободу та особисту недоторканість; недоторканість житла кожного, таємниця листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції, право на захист від втручання в особисте і сімейне життя тощо.

Вибори, референдум в Україні. Здійснення волевиявлення народу через вибори, референдум та інші форми безпосередньої демократії в Україні. Верховна Рада України (парламент). Верховна Рада – представницький орган

державної влади в Україні. Її склад, структура, повноваження і порядок роботи. Президент України – Глава держави. Обрання Президента України та його повноваження. Припинення повноважень Президента України.

Кабінет Міністрів України – вищий орган у системі органів виконавчої влади.

Правосуддя. Конституційний суд України. Здійснення правосуддя в Україні виняткова судами. Система судів в Україні.

Місцеве самоврядування. Поняття місцевого самоврядування в Україні, його система та повноваження.

Тема 3. Цивільне право і відносини, що ним регулюються

Поняття цивільного права України. Цивільне законодавство. Цивільні правовідносини та їх регулювання. Суб'єкти цивільних правовідносин. Юридичні особи. Об'єкти цивільних правовідносин.

Тема 4. Господарство і право

Поняття господарського права та його роль у регулюванні господарських відносин. Система господарського права. Господарське законодавство, господарські правовідносини. Суб'єкти господарського права. Правове становище господарських організацій. Правове становище підприємств і об'єднань.

Тема 5. Захист господарських прав та інтересів. Розгляд господарських спорів

Загальні положення. Органи, що вирішують господарські спори. Закони, які використовуються для розв'язання господарських спорів.

Тема 6. Праця, закон і ми

Загальна характеристика трудового права України. Право громадян України на працю.

Трудовий договір. Робочий час і час відпочинку. Заробітна плата.

Тема 7. Адміністративний проступок і адміністративна відповідальність

Адміністративний проступок: поняття, ознаки, види.

Адміністративна відповідальність. Підстави адміністративної відповідальності. Адміністративні стягнення.

Тема 8. Злочин і покарання

Поняття кримінального права. Загальні положення кримінального права. Злочин та інші правопорушення.

Види покарань. Поняття індивідуалізації покарання стосовно особи відповідно до вчинку.

Тема 9. Правова охорона природи. Охорона природи - невід'ємна умова економічного та соціального розвитку України

Екологічне право та його роль у регулюванні системи «природа-людина-суспільство». Основні принципи охорони навколишнього середовища.

Відповідальність за порушення законодавства про охорону навколишнього середовища.

Типова навчальна програма з предмета «Основи галузевої економіки і підприємництва»

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
1	Предмет і роль курсу «Основи галузевої економіки і підприємництва»	1	
2	Галузева структура промисловості України	2	
3	Конкуренція як рушійна сила розвитку економіки	2	
4	Організація виробництва на підприємствах будівельної галузі	2	
5	Підприємство як суб'єкт господарювання	2	
6	Кадри підприємства	2	
7	Продуктивність праці	1	
8	Організація і оплата праці	3	
9	Виробнича діяльність підприємницьких структур. Ефективність використання виробничих фондів	2	
	Усього годин	***17***	

Тема 1. Предмет і роль курсу «Основи галузевої економіки і підприємництва»

Мета і зміст курсу «Основи галузевої економіки і підприємництва». Необхідність вивчення курсу майбутніми кваліфікованими конкурентоспроможними на ринку праці робітниками.

Тема 2. Галузева структура промисловості України

Поняття та класифікація галузей промисловості України. Галузева структура та показники, що її характеризують. Основні фактори, що впливають на формування галузевої структури промисловості України.

Специфіка будівельної галузі, зв'язок будівництва з іншими галузями матеріального виробництва.

Тема 3. Конкуренція як рушійна сила розвитку економіки

Конкуренція: виникнення, сутність, функції, види та її значення. Методи конкуренції. Конкурентоспроможність будівельних підприємств.

Тема 4. Організація виробництва на підприємствах будівельної галузі

Організація виробництва як форма забезпечення ефективної діяльності підприємств. Формування та структура виробничого процесу. Основні принципи організації виробничого процесу. Організаційні типи виробництва та їх характеристика.

Тема 5. Підприємство як суб'єкт господарювання

Підприємство: поняття, цілі, напрямки діяльності. Закон України «Про підприємства». Загальна характеристика підприємств, форми власності. Розвиток і види підприємств. Функції підприємств. Організаційно-правові форми підприємств.

Особливості функціонування будівельних підприємств.

Тема 6. Кадри підприємства

Кадри підприємства, їх склад і структура. Класифікація персоналу підприємства. Підготовка кадрів в Україні та фактори, що впливають на зміну професійно-кваліфікаційного складу кадрів підприємства. Роль ДПТНЗ у підготовці робітничих кадрів.

Тема 7. Продуктивність праці

Поняття продуктивності праці. Показники продуктивності праці та методи її обчислення.

Тема 8. Організація і оплата праці

Організація трудової діяльності. Заробітна плата, її економічний зміст, форми і системи. Тарифна система оплати праці. Нові форми оплати праці, бригадний підряд, преміювання. Класифікаційні розряди (класи), порядок їх присвоєння.

Тема 9. Виробнича діяльність підприємницьких структур. Ефективність використання виробничих фондів

Виробнича діяльність підприємницьких структур. Показники виробничої діяльності: обсяг випущеної і реалізованої продукції. Продуктивність праці: поняття, показники та методи обчислення.

Основні фонди підприємства і показники їх ефективного використання.

Поняття і класифікація виробничих фондів підприємства. Структура основних та оборотних виробничих фондів,ефективність їх використання.

Типова навчальна програма з предмета
“Правила дорожнього руху”

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
1	Загальні положення, терміни та визначення	1	
2	Обов’язки та права пішоходів і пасажирів	1	
3	Вимоги до водіїв мопедів, велосипедів, осіб, які керують гужовим транспортом, і погоничів тварин	1	
4	Регулювання дорожнього руху	1	
5	Рух транспорту й безпека пішоходів і пасажирів	1	
6	Особливості умов руху	1	
7	Надання першої медичної допомоги під час дорожньо-транспортних пригод	1	
8	Відповідальність за порушення правил дорожнього руху	1	
	Усього годин	***8***	

Тема 1. Загальні положення, терміни та визначення

Загальні положення, терміни та визначення Закону України “Про дорожній рух”. Правила дорожнього руху як правова основа дорожнього руху, що має створювати безпечні умови для всіх його учасників.

Закон України “Про дорожній рух”, про порядок навчання різних груп населення Правилам дорожнього руху.

Аналіз дорожньо-транспортних пригод у населеному пункті, області та причини їх виникнення.

Загальна структура і основні вимоги Правил дорожнього руху.

Порядок введення обмежень у дорожньому русі, відповідність обмежень, інструкцій та інших нормативних актів вимогам Правил дорожнього руху.

Терміни та визначення, що містять Правила дорожнього руху.

Тема 2. Обов’язки та права пішоходів і пасажирів

Порядок руху пішоходів у населених пунктах.

Особливості руху пішоходів, які переносять громіздкі предмети, осіб, які пересуваються в інвалідних колясках без двигуна, керують велосипедом, мопедом та мотоциклом, тягнуть санки, візок тощо.

Порядок руху пішоходів за межами населених пунктів. Рух пішоходів у темну пору доби та в умовах недостатньої видимості. Груповий рух людей дорогою. Пішохідний перехід. Порядок переходу проїжджої частини дороги.

Дії пішоходів при наближенні транспортного засобу з увімкненим проблисковим маячком і спеціальним звуковим сигналом.

Дії пішоходів, які причетні до дорожньо-транспортної пригоди.

Поведінка пасажирів на зупинках маршрутного транспорту.

Правила посадки і висадки.

Права і обов'язки пасажирів при користуванні транспортними засобами.

Дії пасажирів при дорожньо-транспортній пригоді.

Тема 3. Вимоги до водіїв мопедів, велосипедів, осіб, які керують гужовим транспортом і погоничів тварин

Віковий ценз і вимоги до велосипедистів і водіїв мопедів, гужового транспорту і погоничів тварин. Технологічний стан і обладнання транспортних засобів.

Розміщення транспортних засобів на проїжджій частині дороги.

Правила користування велосипедною доріжкою. Випадки, коли рух зазначених транспортних засобів і прогін тварин забороняється.

Небезпечні наслідки порушення вимог руху велосипедистами, мопедами, гужовим транспортом і прогоном тварин.

Тема 4. Регулювання дорожнього руху

Дорожні знаки та їх значення в загальній системі організації дорожнього руху, їх класифікація.

Дорожня розмітка та її значення в загальній системі організації дорожнього руху, класифікація розмітки.

Дорожнє обладнання як допоміжний засіб забезпечення регулювання дорожнього руху на небезпечних ділянках трас.

Типи світлофорів. Значення сигналів світлофора. Світлофори, що регулюють рух пішоходів.

Значення сигналів регулювальника. Руки, що витягнуті в сторони, опущені; права рука зігнута перед грудьми; права рука витягнута вперед; рука, піднята вгору; інші сигнали регулювальника.

Перевага сигналів регулювальника над сигналами світлофора, дорожніми знаками і розміткою.

Тема 5. Рух транспорту й безпека пішоходів і пасажирів

Правосторонній рух транспорту і безпека пішоходів. Рух у декілька рядів.

Взаємна увага – умова безпеки руху.

Види і призначення попереджувальних сигналів. Правила подачі світлових сигналів або рукою. Небезпечні наслідки порушення правил подавання попереджувальних сигналів.

Швидкість руху, дистанція та інтервал.

Поняття про шлях гальмування. Фактори, що впливають на величину шляху гальмування.

Види перехресть. Порядок руху на перехрестях. Зупинка і стоянка.

Тема 6. Особливості умов руху

Перевезення пасажирів при буксируванні транспортних засобів.

Навчальна їзда. Умови, за яких дозволяється навчальна їзда.

Початкове навчання керування транспортними засобами. Навчальна їзда на дорогах.

Рух у житловій зоні. Переваги пішоходів при русі в житловій зоні.

Автомагістралі і автобани, їх основні ознаки.

Рух по автомагістралях і автобанах.

Основні ознаки гірських доріг і крутих спусків. Вимоги правил руху на гірських дорогах і крутих спусках.

Тема 7. Надання першої медичної допомоги під час дорожньо-транспортних пригод

Визначення і термінове припинення дії фактора травмування, звільнення потерпілого із пошкодженого транспортного засобу. Надання першої медичної допомоги. Правила і способи перенесення потерпілого. Правила і способи транспортування потерпілого на різних видах транспорту.

Тема 8. Відповідальність за порушення правил дорожнього руху

Соціально-економічні і правові наслідки дорожньо-транспортних пригод і порушення правил дорожнього руху. Поняття і види адміністративних порушень. Кримінальна відповідальність. Відповідальність за нанесення матеріальної та природно-екологічної шкоди.

Типова навчальна програма з предмета
“Технологія теслярських робіт ”

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
1	Вступ	2	
2	Основні елементи дерев’яних частин будівель і дерев’яних конструкцій. Дерев’яне будівництво	8	
3	Основні операції з обробки деревини	40	
4	Теслярські з’єднання	24	
5	Конструкції простих теслярно-будівельних виробів	36	
6	Технологія влаштування дахів простої конструкції	22	
7	Розбирання тимчасових будівель і споруд	24	
	Усього годин	***156***	

Вступ

Місце теслярських робіт у будівельних галузях. Професія тесляр. Вимоги кваліфікаційної характеристики.

Тема 1. Основні елементи дерев’яних частин будівель і дерев’яних конструкцій. Дерев’яне будівництво

Роль і місце дерев’яного будування в сучасній будівельній галузі. Класифікація будівель за конструкцією та призначенням. Конструкція основних видів кроквяних систем, стін і перегородок дерев’яних будівель, підлог, підвісних стель, тамбурів, сходових маршів. Конструктивне рішення будівництва дерев’яних конструкцій малої архітектури (альтанки, бесідки, садові сходи, нависи тощо).

Тема 2. Основні операції з обробки деревини ручним і ручним механізованим інструментом

Загальні поняття про основи різання деревини. Робоче місце тесляра, столярний верстак, його будова, оснащення. Основи різання деревини. Геометрія різця та процес стружкоутворення, основні чинники, що впливають на різання: площина різання, кут різання, задній і передній кути, кут загострення (заточки), питома сила різання, траєкторія різання, швидкість різання, швидкість подачі. Організація робочого місця.

Обкорування і тесання деревини. Технологія виконання первинної обробки деревини, особливості виконання роботи. Інструменти, що використовуються для виконання обкорування і тесання деревини. Умови виконання обкорування і тесання деревини.

Розмітка. Призначення та роль розмітки в столярних роботах. Інструмент для розмітки, проведення паралельних ліній, відмірювання кутів, нанесення дуг та обводів (метр, лінійка, рулетка, рейсмус, ярунок, малка, скоба, циркуль тощо). Розмічувальні шаблони. Способи виконання розмітки. Організація робочого місця.

*Пиляння деревини***.** Призначення та способи. Пиляння деревини вздовж і впоперек волокон. Пилки для поперечного, поздовжнього та змішаного розпилювання. Профілі зубів пилок для різних видів пиляння. Налагодження пилок до роботи. Інструмент для розведення та заточування зубів. Пиляння деревини ручними пилками.

Технічні характеристики ручного електрифікованого інструменту: дискових і ланцюгових електропил, електролобзиків, шабельних пил, ручних стрічкових пил. Загальна характеристика ріжучого інструменту, види, будова, технічні вимоги. Ріжучі інструменти, їх види та характеристика. Технічні характеристики ручного механізованого інструменту. Підготовка електричного інструменту до пиляння та правила роботи з ним.

Вимоги будівельних норм до пиляння. Припуски на обробку. Раціональні методи поділу деревини, застосування шаблонів і сучасних пристроїв. Прийоми контролю якості. Види та причини браку, шляхи їх попередження. Безпека праці під час пиляння.

Стругання. Призначення стругання. Інструменти, їх будова. Будова рубанка, фуганка. Правила заточування різців (залізок). Підготовка інструменту до роботи, догляд за ним під час та після роботи. Розмічання під час стругання. Види стругання: чорнове та чисте, фугування, профільне.

Технічні характеристики ручного електрифікованого інструменту: електрорубанки, електрофуганки, електрофрезерні машини. Загальна характеристика ріжучого інструменту, види, будова, технічні вимоги. Ріжучі інструменти, їх види та характеристика. Технічні характеристики ручного механізованого інструменту. Підготовка електричного інструменту до стругання і фрезерування та правила роботи з ним.

Вимоги до якості виконання роботи. Способи перевірки. Види та причини браку під час стругання. Заходи щодо його попередження. Безпека праці під час стругання.

Довбання, різання стамескою. Призначення довбання. Інструменти і пристосування, їх будова. Правила застосування інструментів. Види доліт і столярних стамесок; правила та прийоми їх заточування; способи використання та догляд. Правила розмічання під час довбання. Технологія виконання довбання різних отворів. Вимоги до точності та якості виконаних операцій під час довбання наскрізних і глухих отворів, гнізд і пазів у деталях. Правила різання деревини стамесками під час виконання столярних робіт. Види стамесок. Особливості використання та догляду.

Технічні характеристики ручного електрифікованого інструменту: електродолота і електростамески. Загальна характеристика ріжучого інструменту, види, будова, технічні вимоги. Ріжучі інструменти, їх види та характеристика. Технічні характеристики ручного механізованого інструменту.

Підготовка електричного інструменту до довбання і різання деревини та правила роботи з ним.

Безпека праці під час довбання та різання. Організація робочого місця.

Свердління деревини. Призначення свердління. Інструменти для свердління. Види свердел, їх елементи. Правила заточування свердел. Правила розмічання під час свердління отворів у деталях. Технологія свердління отворів. Коловороти, дрилі, будова, правила та прийоми роботи на них.

Технічні характеристики ручного електрифікованого інструменту: електродрилі, електросвердлилки. Загальна характеристика ріжучого інструменту, види, будова, технічні вимоги. Ріжучі інструменти, їх види та характеристика. Технічні характеристики ручного механізованого інструменту. Підготовка електричного інструменту до свердління деревини та правила роботи з ним.

Організація роботи при свердлінні. Вимоги до якості робіт під час свердління отворів. Види та причини браку, запобігання виникненню. Безпека праці під час свердління.

Кріпильний механізований інструмент. Сучасний електричний та пневматичний кріпильний інструмент: пневмо- та електричні молотки, шурупокрути, скобосшивачі. Загальна характеристика інструменту, види, будова, технічні вимоги. Витратні матеріали, їх види та характеристика. Технічні характеристики ручного механізованого інструменту. Підготовка інструменту до роботи з ним.

Тема 3. Теслярські з'єднання

Основні конструктивні елементи теслярських виробів. Поняття і технологія виконання врубки, способи зрощування і нарощування колод, брусів, брусків. Інструменти та шаблони, що застосовуються при виконанні розмітки і виготовленні врубок. Технологія споювання дощок, брусків, брусів, колод. Кутові з'єднання брусків, брусів та колод. Технологія виготовлення кутових з'єднань. Види безврубкових з'єднань деревини. З'єднання деталей на нагелях, шпонках, цвяхах, шурупах, болтах, скобах, хомутах. Вимоги до якості виконання теслярських з'єднань. Дефекти, що виникають при виконанні робіт, їх попередження і виправлення. Особливості організації роботи при виконанні теслярських з'єднань.

Тема 4. Конструкції простих теслярно-будівельних виробів

Види теслярських і теслярно-будівельних виробів: щит, обв'язка, рамка, вузол, опалубка, захисний навіс, огорожа, перехідний місток, лоток, настил, ворота, козли, столики, риштування, помости. Основні конструктивні особливості теслярських і теслярно-будівельних виробів.

Види чорнових підлог. Технологія влаштування чорнових підлог по стовпам, дерев'яним балкам, бетонним основам. Технологія влаштування чорнових підлог з дерев'яної дошки та листових матеріалів. Технологія встановлення пагонажних виробів для підлоги.

Тема 5. Технологія влаштування дахів простої конструкції

Технологія влаштування одно- та двосхилих дахів простої конструкції. Технологія влаштування нескладної конструкції дахів з рулонним покриттям. Технологія влаштування дахів з покриттям азбестоцементними, бітумними, металевими хвилястими і профільними листами. Технологія виконання ремонтних робіт на одно- та двосхилих дахах з рулонних та листових матеріалів. Технологія оновлення рулонного покриття. Облаштування звисів, стиків. Розбирання риштувань. Організація робочого місця при виконанні виготовлення основних теслярських з'єднань. Причини виникнення дефектів та браку в роботі, запобігання та виправлення. Безпека праці при влаштуванні дахів нескладної конструкції.

Тема 6. Розбирання тимчасових будівель і споруд

Види тимчасових будівель і споруд, їх особливості, призначення, термін дії. Розбирання опалубки, містків, карнизів, захисних навісів, огорож, парканів, накатів огороджувальних стінок, риштувань, помостів. Очищення опалубки від бетону та розчину. Сортування штучних покрівельних матеріалів. Подальше використання елементів тимчасових будівель і споруд. Організація праці при розбиранні тимчасових будівель і споруд. Правила зберігання розібраних тимчасових будівель та споруд.

Типова навчальна програма з предмета
“Матеріалознавство”

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
1	Основи деревинознавства	26	2
2	Лісоматеріали, їх види та характеристика	8	
3	Круглі та пиляні лісоматеріали	6	
4	Короткі відомості про листові матеріали на основі деревини	2	
5	Рулонні покрівельні матеріали	4	
6	Кріпильні металеві вироби	5	
	Усього годин	***51***	***2***

Тема 1. Основи деревинознавства

Частини дерева і будова деревини. Мікроструктура деревини. Макроструктура деревини. Властивості, що визначають зовнішній вигляд деревини. Щільність деревини. Вплив вологи на деревину. Тепло-, звуко-, електропровідність. Усихання і набрякання деревини. Твердість, міцність і здатність деревини утримувати металеві кріплення. Механічні властивості деревини. Жолоблення деревини. Тріщини в деревині. Сучки, їх види і вплив на якість матеріалів. Вади форми стовбура. Грибні ураження. Пошкодження деревини комахами. Чужорідні включення в деревині. Характеристика основних порід деревини, загальна класифікація.

Вади механічної обробки. Біологічні ушкодження деревини. Грибкові враження деревини. Види грибків, особливості їх розвитку. Антисептики, їх види за походженням і характеристика. Водні антисептики, особливості застосування. Масляні антисептики, їх застосування. Інсектициди, їх застосування. Антипірени, загальна характеристика, види. Вогнезахисні пасти, фарбові суміші, лугостійкі пігменти.

Лабораторно-практичні роботи

1. Розгляд та вивчення будови деревини.
2. Розгляд та вивчення вад деревини за зразками

Тема 2. Лісоматеріали, їх види і характеристика

Основні відомості про лісозаготівлю. Сортаменти круглих лісоматеріалів. Основні деревні породи: сосна, ялина, модрина, ялиця, кедр, тис, дуб, бук, ясен тощо. Характеристика листяних порід (клен, береза, вільха, осика, липа, горіх). Характеристика хвойних порід. Породи деревини, що застосовуються для інженерних конструкцій. Кільцесудинні та заболонні породи, їх застосування.

Розсіяно-судинні, стиглодеревні породи, їх застосування в будівництві. Вади круглих лісоматеріалів.

Тема 3. Круглі та пиляні лісоматеріали

Короткі відомості про виробництво пиломатеріалів. Сортаменти пиломатеріалів. Вади пиломатеріалів. Обмір і облік пиломатеріалів. Сушка та зберігання. Технологічні властивості деревини. Особливості вибору пиломатеріалів для виробництва різних теслярських виробів.

Лабораторно-практичні роботи

1. Вивчення основних властивостей антисептиків.
2. Порівняння різних видів.

Тема 4. Короткі відомості про листові матеріали на основі деревини

Матеріали на основі шпону. Деревні матеріали на основі деревного волокна та стружки.

Тема 5. Рулонні покрівельні матеріали

Класифікація рулонних покрівельних матеріалів. Номенклатура традиційних матеріалів. Сучасні тенденції у виготовленні рулонних матеріалів. Матеріали для герметизації стиків.

Тема 6. Кріпильні металеві вироби

Види кріпильних металевих виробів, класифікація. Цвяхи, їх види та застосування. Номенклатура основних металевих виробів: шурупів, гвинтів, болтів, накладок, кутників, анкерів, глухарів, хомутів.

Металеві нагелі, скоби, стяжки, проволока тощо, характеристика, область застосування.

Типова навчальна програма з предмета
“Будівельне креслення ”

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
	Вступ	**2**	
	І. Основні відомості про виконання та оформлення креслень	**8**	**4**
1	Лінії креслення. Шрифти. Формати і рамки	4	2
2	Основний напис, правила нанесення розмірів. Масштаби	4	2
	ІІ. Основні способи графічного зображення предметів	**13**	**7**
1	Графічний склад зображень	3	2
2	Побудова та читання виглядів	3	1
3	Аксонометричні проекції	3	2
4	Перерізи та розрізи. Технічне рисування	4	2
	ІІІ. Основи будівельного креслення	**14**	**7**
1	Загальні відомості про будівельне креслення	2	
2	Основні будівельні креслення	3	
3	Креслення фасадів, планів і розрізів будівель.	3	3
4	Креслення вузлів та деталей теслярських виробів	6	4
	Усього годин	***37***	***18***

Вступ

Зміст курсу і його завдання. Основні відомості з історії розвитку технічної графіки. Використання креслення в різних галузях діяльності людини: машинобудуванні, літако-, суднобудуванні, зведенні будівель і споруд. Значення графічної підготовки для технічно грамотного робітника.

Зв’язок креслення з іншими дисциплінами.

Загальні відомості про стандарти для креслень.

Інструменти, прилади, пристрої та матеріали для креслення; їх будова, підготовка і застосування.

Розділ І. Основні вимоги до виконання й оформлення креслень

Тема 1. Лінії креслення. Шрифти. Формати і рамки

Лінії як основа графічного зображення. Види ліній, співвідношення товщин, призначення.

Шрифти креслярські. Виконання написів на кресленнях.

Визначення поняття «формат». Позначення і розміри форматів. Рамка креслення.

Практичні роботи:

1. Зобразити види ліній. Написати креслярським шрифтом великі та малі літери українського алфавіту, цифри.

2. Написати будівельні терміни за професією, яка вивчається.

Тема 2. Основний напис. Правила нанесення розмірів. Масштаби

Основний напис, його форма, розміри, правила заповнення.

Основні відомості про розміри на кресленнях. Види розмірних позначень і правила нанесення лінійних та кутових розмірів на кресленнях. Нанесення розмірів діаметрів, радіусів, квадратів, довжини дуги кола.

Правила нанесення розмірних чисел.

Масштаби: визначення, призначення та позначення на кресленнях.

Практичні роботи

1. Виконати основний напис.

2. Виконати графічне зображення в масштабах 1:1, 1:2, 2:1. Нанести розміри на графічне зображення деталі.

Розділ ІІ. Основні способи графічного зображення предметів

Тема 1. **Графічний склад зображень**

Складові частини графічного зображення: прямі та перпендикулярні лінії, радіуси, діаметри, еліпси, параболи, евольвенти тощо. Проведення паралельних та перпендикулярних ліній. Побудова кутів різних величин. Поділ відрізків та кутів на рівні частини. Поділ кола на рівні частини графічним способом та за таблицею.

Спряження, виконання спряжень паралельних ліній та таких, що розташовані під кутом. Спряження дуг, кіл, прямої з колом тощо.

Лекальні криві. Уклон і конусність.

Практичні роботи

1. Виконати креслення контуру деталі з використанням поділу відрізків і кутів на рівні частини. Виконати креслення контуру деталі з використанням графічного способу поділу кола на рівні частини.

2. Виконати креслення контуру деталі з використанням коефіцієнта поділу кола на рівні частини. Виконати креслення контуру деталі, де необхідно виконати спряження.

Тема 2. Побудова та читання виглядів

Поняття про проектування. Види проекцій. Аналіз форми предмета за кресленням. Зображення проекцій геометричних тіл.

Побудова проекцій точок, що належать поверхням геометричних тіл.

Розгортки поверхонь геометричних тіл, правила їх виконання.

Практична робота

1. Побудувати третю проекцію за двома заданими. Виконати креслення деталі в трьох проекціях і знайти проекції точок на виглядах. Прочитати креслення будівельної деталі з проведенням аналізу геометричної форми деталі. Виконати креслення розгорток геометричних тіл.

Тема 3. Аксонометричні проекції

Види аксонометричних проекцій. Ізометрична та диметрична проекції. Осі проекцій. Побудова аксонометричних проекцій плоских фігур, об'ємних предметів, геометричних тіл, простих деталей.

Практичні роботи

1. Побудувати диметричні й ізометричні проекції плоских фігур у горизонтальному положенні (трикутника, квадрата, шестикутника);

2. Побудувати диметричні й ізометричні проекції простих будівельних деталей та теслярських виробів.

Тема 4. Перерізи і розрізи. Технічне рисування

Призначення перерізів та їх утворення. Види перерізів, позначення їх на кресленнях. Графічне позначення будівельних матеріалів на перерізах.

Поняття про розрізи, їх відмінність від перерізів. Прості та складні розрізи. Правила виконання розрізів, їх позначення. Поєднання вигляду із розрізом.

Поняття про технічне рисування. Відмінність його від креслення. Технічний рисунок простих і об'ємних фігур.

Практичні роботи

1. Виконати простий горизонтальний переріз деталі. Виконати простий вертикальний переріз деталі.

2. Виконати технічні рисунки плоских тіл довільної форми, простих теслярських виробів.

Розділ ІІІ. Основи будівельного креслення

Тема 1. Загальні відомості про будівельне креслення

Особливості будівельного креслення. Зміст та види будівельних креслень.

Державні стандарти, які розповсюджуються на всі види проектної документації.

Види та загальна характеристика будівельних креслень.

Назва і маркування будівельних креслень. Масштаби будівельних креслень.

Тема 2. Основні будівельні креслення

Основні види креслень.

Креслення плану фундаменту, поверхів, перекриття, покриття та покрівлі будівлі.

Креслення фасадів і розрізів будівель.

Позначення в планах, фасадах та розрізах будівель.

Вимоги державних стандартів щодо зображення на кресленнях будівельних матеріалів.

Основні умовні позначення при зображенні на кресленнях елементів будівель.

Правила нанесення на будівельних кресленнях розмірів, написів, посилань та технічних вимог.

Тема 3. Креслення фасадів, планів і розрізів будівель

Практичні роботи

1. Виконати креслення головного фасаду будинку
2. Виконати креслення типового плану поверху будинку
3. Виконати креслення поперечного розрізу

Тема 4. Креслення вузлів та деталей теслярських виробів

Вимоги до креслень вузлів та деталей теслярських виробів.

Практичні роботи

Виконати креслення теслярських виробів середньої складності:

1. Обтесаних колод на два і чотири канти.
2. Вузлів з’єднань брусів по довжині та ширині.
3. З’єднань колод і брусів у кутах із врубками.
4. Вузлів опалубки на фундаменти, цоколь, стіни середньої складності.

Типова навчальна програма з предмета
“Основи електротехніки ”

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
1	Вступ. Електротехніка та її значення для підготовки робітників будівельної галузі	1	
2	Електричні станції та електропостачання	2	
3	Призначення і принцип дії електричних машин постійного струму	3	1
4	Електричні машини змінного струму	3	
5	Будова і принцип дії асинхронного двигуна	3	1
6	Електричні апарати	3	
7	Визначення та основні поняття електропривода. Класифікація електроприводів	2	
	Усього годин	***17***	***2***

Тема 1. Вступ. Електротехніка та її значення для підготовки робітників будівельної галузі

Технічні використання електричних явищ. Місце електротехніки у прискоренні науково-технічного прогресу. Основні напрямки електроенергетики та електричної промисловості. Основи промислової електроніки.

Тема 2. Електричні станції та електропостачання

Виробництво, розподіл та споживання електроенергії. Електричні станції, мережі та електропостачання залежно від виду технологічного процесу перетворення електроенергії. Розподіл електричної енергії. Енергетична система. Відновлювальні джерела для виробництва електроенергії. Категорії споживачів, споживання. Комплектне розподільне устаткування.

Тема 3. Призначення і принцип дії електричних машин постійного струму

Принцип дії та будова машини постійного струму на прикладі моделі генератора постійного струму. Склад магнітної системи. Принцип випрямлення змінної електрорушійної сили, її регулювання. Основні частини машини постійного струму. Типи обмоток машини постійного струму. Електрорушійна сила якоря, електромагнітний момент і потужність машини. Втрати потужності та коефіцієнт корисної дії.

Лабораторно-практична робота

Вивчення принципу дії генератора постійного струму.

Тема 4. Електричні машини змінного струму

Електричні машини змінного струму. Обертове магнітне поле. Електричне коло синусоїдального струму з різноманітними елементами. Трифазні електричні кола синусоїдального струму. Потужність трифазного електричного кола, його переваги перед однофазним.

Тема 5. Будова і принцип дії асинхронного двигуна

Будова і принцип дії асинхронного двигуна. Основні частини асинхронного двигуна. Елементи обмоток статора. Електрорушійні сили, струми та обертовий момент асинхронного двигуна. Однофазний асинхронний двигун і його особливості. Втрати потужності, коефіцієнт корисної дії та коефіцієнт потужності асинхронного двигуна.

Лабораторно-практична робота

1. Вивчення будови та принципу дії асинхронного двигуна.

Тема 6. Електричні апарати

Загальні відомості про електричні апарати, рубильники, вимикачі та перемикачі. Електромагнітні виконавчі пристрої. Електромагнітні пускачі. Електричні реле.

Тема 7. Визначення та основні поняття електропривода. Класифікація електроприводів

Визначення та основні поняття електропривода. Класифікація електроприводів. Загальні відомості про керування електроприводами. Параметричне керування. Автоматичне керування.

“Охорона праці”

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
1	Правові та організаційні основи охорони праці	4	
2	Основи безпеки праці у деревообробному виробництві. Загальні відомості про потенціал небезпек. Психологія безпеки праці. Організація роботи з охорони праці	10	
3	Основи пожежної безпеки. Вибухонебезпека виробництва і вибухозахист	4	
4	Основи електробезпеки	4	
5	Основи гігієни праці та виробничої санітарії. Медичні огляди	4	
6	Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках	4	
	Усього годин	***30***	

Тема 1. Правові та організаційні основи охорони праці

Зміст поняття “охорона праці”, соціально-економічне значення охорони праці. Мета і завдання предмета “Охорона праці”, обсяг, зміст і порядок його вивчення. Додаткові вимоги щодо вивчення предмета при підготовці робітників для виконання робіт з підвищеною небезпекою.

Основні законодавчі акти з охорони праці: Конституція України, Закон України «Про охорону праці», Кодекс законів про працю України, Закон України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності”, Основи законодавства України про охорону здоров’я, Закон України “Про пожежну безпеку”, Закон України “Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку”, Закон України “Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення”, Закон України “Про колективні договори і угоди”. Порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві.

Основні нормативно-правові акти з охорони праці. Право громадян на охорону праці при укладанні трудового договору. Правила внутрішнього трудового розпорядку. Тривалість робочого дня працівників. Колективний договір, його укладання і виконання. Права працівників на охорону праці під час роботи на підприємстві, на пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці. Відповідальність за порушення законодавства про працю, охорону праці, нормативно-правових актів з охорони праці.

Державне управління охороною праці. Соціальна політика щодо атестації робочих місць за умовами праці на відповідність вимогам нормативно-правових актів з охорони праці.

Державний нагляд за охороною праці. Органи державного нагляду за охороною праці. Громадський контроль за додержанням законодавства про охорону праці, повноваження і права профспілок та уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці.

Навчання з питань охорони праці. Типове положення про порядок навчання і перевірку знань з питань охорони праці, яке встановлює порядок і види інструктажів з охорони праці, форми перевірки знань працівників і посадових осіб.

Основні завдання системи стандартів безпеки праці: зниження і усунення небезпечних та шкідливих виробничих факторів, створення ефективних засобів захисту працівників. Порядок забезпечення працівників засобами індивідуального та колективного захисту.

Поняття про виробничий травматизм і профзахворювання. Нещасні випадки, пов’язані з працею на виробництві і побуті. Безпека праці і здоровий спосіб життя. Алкоголізм і безпека праці. Професійні захворювання і професійні отруєння. Основні причини травматизму і професійних захворювань на виробництві. Основні заходи запобігання травматизму та захворювання на виробництві: організаційні, технічні, санітарно-виробничі, медико-профілактичні. Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань. Соціальна і медична реабілітація працівників. Розслідування та облік нещасних випадків на виробництві, професійних захворювань і професійних отруєнь.

Тема 2. Основи безпеки праці у будівельній галузі. Загальні відомості про потенціал небезпек. Психологія безпеки праці. Організація роботи з охорони праці

Загальні питання безпеки праці. Перелік робіт підвищеної небезпеки, для проведення яких потрібно спеціальне навчання і щорічна перевірка знань з охорони праці.

Загальні відомості про потенціал небезпек. Основні небезпеки під час проведення робіт з професії “Тесляр”.

Роботи з підвищеною небезпекою у будівельній галузі. Вимоги безпеки праці під час роботи ручним,дереворізальним та механізованим інструментом, на деревообробних верстатах загального призначення, під час експлуатації інших механізмів, обладнання та устаткування, які застосовуються з професії “Тесляр”. Захист дії від хімічних і біологічних чинників. Зони безпеки та їх огородження. Світлова і звукова сигналізація. Попереджувальні надписи, сигнальні фарбування. Знаки безпеки.

Засоби колективного та індивідуального захисту від небезпечних і шкідливих виробничих факторів у будівельній галузі. Спецодяг, спецвзуття та інші засоби індивідуального захисту. Захист від шуму, пилу, газу, вібрації,

несприятливих метеорологічних умов. Прилади контролю безпечних умов праці, порядок їх використання.

Правила та заходи щодо попередження нещасних випадків та аварій. Вимоги безпеки у навчальних, навчально-виробничих приміщеннях навчальних закладів.

Фізіологічна та психологічна основа трудового процесу (безумовні та умовні рефлекси, їх вплив на безпеку праці).

Психологія безпеки праці. Пристосування людини до навколишніх умов в процесі праці (почуття, сприймання, увага, пам'ять, уява, емоції) та їх вплив на безпеку праці.

Психофізичні фактори умов праці (ритм і темп роботи) та їх вплив на безпеку праці.

Вимоги нормативно-правових актів про охорону праці щодо безпеки виробничих процесів, обладнання.

Перелік робіт з підвищеною небезпекою та робіт, для яких є потреба в професійному доборі; організація безпеки праці на таких роботах згідно з нормами та правилами.

Прилади контролю безпечних умов праці.

Організація роботи з охорони праці. Організація ведення робіт з підвищеною небезпекою або таких, де є потреба в професійному доборі.

Запобігання виникнення аварій техногенного характеру. Плани евакуації з приміщень у разі аварії.

Тема 3. Основи пожежної безпеки. Вибухонебезпека виробництва і вибухозахист

Характерні причини виникнення пожеж: порушення правил використання відкритого вогню і електричної енергії, використання непідготовленої техніки в пожежонебезпечних місцях, порушення правил використання опалювальних систем, електронагрівальних приладів, відсутність захисту від блискавки, дитячі пустощі. Пожежонебезпечні властивості речовин.

Організаційні та технічні протипожежні заходи. Пожежна сигналізація.

Горіння речовин і способи його припинення. Умови горіння. Спалах, запалення, самозапалення, горіння, тління. Легкозаймисті і горючі рідини. Займисті, важко займисті і незаймисті речовини, матеріали та конструкції. Поняття вогнестійкості.

Вогнегасильні речовини та матеріали: рідина, піна, вуглекислота, пісок, покривала, їх вогнегасильні властивості. Пожежна техніка для захисту об'єктів: пожежні машини, автомобілі та мотопомпи, установки для пожежогасіння, вогнегасники, ручний пожежний інструмент, їх призначення, будова, використання на пожежі. Особливості гасіння пожежі в будівельній галузі. Організація пожежної охорони в будівельній галузі.

Стан та динаміка аварійності в світовій індустрії, аналіз характерних значних промислових аварій, пов'язаних з викидами, вибухами та пожежами хімічних речовин. Загальні закономірності залежності масштабів руйнувань і тяжкості наслідків аварій від кількості, фізико-хімічних властивостей і параметрів пальних речовин, що використовуються у технологічній системі.

Теоретичні основи механізму горіння та вибуху. Особливості горіння та вибуху в апаратурі, виробничому приміщенні, неорганізованих газових викидів в незамкненому просторі. Механізм горіння аерозолів.

Параметри і властивості, що характеризують вибухонебезпеку середовища.

Основні характеристики вибухонебезпеки; показники рівня руйнування промислових аварій.

Вимоги щодо професійного відбору та навчання персоналу для виробництв підвищеної вибухонебезпеки.

Загальні відомості про великі виробничі аварії, їх типи, причини та наслідки. Вплив техногенних чинників на екологічну безпеку та безпеку життя і здоров'я людей. Приклади великих техногенних аварій і катастроф та їх наслідки.

Тема 4. Основи електробезпеки

Електрика промислова, статична і атмосферна.

Особливості ураження електричним струмом. Вплив електричного струму на організм людини. Фактори, які впливають на ступінь ураження людини електрикою: величина напруги, частота струму, шлях і тривалість дії, фізичний стан людини, вологість повітря. Безпечні методи звільнення потерпілого від дії електричного струму.

Загальні відомості про 4-провідну електричну мережу живлення. Фазова і лінійна напруга. Електричний потенціал Землі. Електрична напруга доторкання.

Класифікація виробничих приміщень відносно небезпеки ураження працюючих електричним струмом.

Допуск до роботи з електрикою і електрифікованими машинами. Колективні та індивідуальні засоби захисту в електроустановках. Попереджувальні надписи, плакати та пристрої, ізолюючі прилади. Занулення та захисне заземлення, їх призначення. Робота з переносними електросвітильниками.

Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів.

Правила роботи на персональних комп'ютерах.

Захист від статичної електрики. Захист будівель та споруд від блискавки. Правила поведінки під час грози.

Тема 5. Основи гігієни праці та виробничої санітарії. Медичні огляди

Поняття про гігієну праці як систему організаційних, гігієнічних та санітарно-технічних заходів. Шкідливі виробничі фактори (шум, вібрація, іонізуючі випромінювання тощо), основні шкідливі речовини, їх вплив на організм людини. Дії вірусів, інфекції, що передаються через кров, біологічні рідини, які спричиняють порушення нормальної життєдіяльності людини, викликають гострі та хронічні захворювання.

Лікувально-профілактичне харчування.

Фізіологія праці. Чергування праці та відпочинку. Виробнича гімнастика. Додержання норм піднімання і переміщення важких речей.

Основні гігієнічні особливості праці з професії "Тесляр".

Вимоги до опалення, вентиляції та кондиціонування повітря виробничих, навчальних та побутових приміщень. Правила експлуатації систем опалення та вентиляції. Види освітлення. Природне освітлення. Штучне освітлення: робоче та аварійне. Правила експлуатації освітлення.

Щорічні медичні огляди працюючих.

Тема 6. Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках

Основи анатомії людини.

Послідовність, принципи й засоби надання першої допомоги. Основні принципи надання першої допомоги: правильність, доцільність дії, швидкість, рішучість, спокій. Запобіжні заходи щодо інфікування СНІДом під час надання першої допомоги при пораненнях, припиненні кровотечі з ран, носа, вуха тощо.

Засоби надання першої допомоги. Медична аптечка, її склад, призначення, правила користування.

Способи реанімації. Штучне дихання способом “з рота в рот” чи “з носа в ніс”. Положення потерпілого і дії особи, яка надає допомогу. Непрямий масаж серця. Порядок одночасного виконання масажу серця та штучного дихання.

Види електротравм. Правила надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

Перша допомога при ударах, вивихах, переломах, розтягненні зв’язок.

Припинення кровотечі з рани, носа, вуха, легень, стравоходу. Перша допомога при пораненнях. Правила накладення пов’язок, їх типи.

Надання першої допомоги при втраті свідомості, шоку, тепловому та сонячному ударі, обмороженні.

Опіки, їх класифікація. Перша допомога при хімічних і термічних опіках, опіку очей.

Перша допомога при запорошуванні очей. Способи промивання очей.

Ознаки отруєння і перша допомога потерпілому. Способи надання допомоги при отруєнні чадним газом, алкоголем, нікотином.

Транспортування потерпілого. Підготовка потерпілого до транспортування. Вимоги до транспортних засобів.

Типова навчальна програма з виробничого навчання

Професія: 7124 Тесляр
(код, назва професії)
Кваліфікація: тесляр 2-3-го розряду
(рівень кваліфікації - розряд, клас, категорія)

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*
І. Виробниче навчання в майстерні		
1	Вступне заняття. Безпека праці, пожежна безпека в навчальних майстернях	6
2	Екскурсія на будівництво	6
3	Обкорування, розколювання, рубання і тесання	12
4	Пиляння деревини	18
5	Стругання та фрезерування	18
6	Свердління, довбання та різання стамескою	18
7	Виготовлення простих теслярських з'єднань	24
8	Виготовлення щитів і простого будівельного інвентарю	24
9	Влаштування чорнових підлог	12
10	Сортування штучних покрівельних матеріалів	6
11	Виготовлення елементів дахів простої конструкції	24
12	Влаштування покрівель простої конструкції	30
13	Самостійне виконання робіт складністю 2-го, 3-го розрядів	18
	Усього годин	**216**
ІІ. Виробниче навчання на виробництві		
1	Вступне заняття. Інструктаж з охорони праці на виробництві.	6
2	Виготовлення щитів і простого будівельного інвентарю	18
3	Влаштування чорнових підлог	18
4	Виготовлення елементів дахів простої конструкції, покрівель простої конструкції	18
	Усього годин	***60***
ІІ. Виробнича практика		
1	Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки на підприємстві	**7**
2	Самостійне виконання теслярських робіт складністю відповідно до 2-го і 3-го розряду **Кваліфікаційна пробна робота**	**189**
	Усього годин	***196***
	Разом	***472***

Виробниче навчання

І. Навчання в майстернях

Тема 1. Вступне заняття

Навчально-виробничі та виховні задачі курсу. Загальні відомості про ПТНЗ; традиції навчального закладу, перелік професій, знайомство з базою. Роль виробничого навчання в підготовці кваліфікованих робітників. Продукція, яку випускають учні даної професії. Кращі роботи та випускників навчального закладу. Виробнича діяльність навчальної групи у навчальному закладі. Роль дотримання трудової та технологічної дисципліни у забезпеченні високої якості робіт. Організація контролю якості робіт учнів. Моральне та матеріальне заохочення кращих учнів.

Знайомство учнів з навчальною майстернею, закріплення за робочими місцями.

Ознайомлення з режимом роботи та правилами внутрішнього розпорядку в навчальних майстернях, організацією робочого місця. Ознайомлення з кваліфікаційною характеристикою.

Вимоги безпеки праці в навчальних майстернях і на робочих місцях. Причини травматизму. Види травм. Приклади травмування учнів у майстернях. Шляхи попередження травматизму. Основні правила та інструкції з безпеки праці, їх виконання. Основні правила електробезпеки. Причини пожеж у приміщеннях ПТНЗ. Попередження пожеж. Правила використання електроінструментів. Відключення від електромережі. Безпечне використання пожежонебезпечних матеріалів. Правила поведінки учнів при пожежі. Порядок виклику пожежної служби. Правила використання засобів пожежогасіння. Засоби гасіння пожеж у навчальній майстерні.

Тема 2. Екскурсія на будівництво

Екскурсія проводиться для практичного ознайомлення учнів з основними будівельними роботами, пов’язаними з деревообробкою.

Тема 3. Обкорування, розколювання, рубання і тесання

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці при обкоруванні, розколюванні, рубанні та тесанні.

Обкорування та тесання колод ручними інструментами.

Вправи

Заготовка сировини: для гнутих елементів, гонта, дранки шляхом розколювання сокирою та клинками. Виконання неглибоких зарубок у місцях спряжень елементів конструкцій із колод і брусів. Способи закріплення колод перед тесанням. Тесання колод на кругло, один-чотири канти. Вирівнювання шляхом тесання кромок пиломатеріалів. Заготовка кілків шляхом тесання. Прийоми запобігання браку в роботі. Контроль якості робіт.

Тема 4. Пиляння деревини

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці при пилянні деревини. Підготовка пилок до роботи.

Виконання поперечного та повздовжнього пиляння лісо- та пило-матеріалів.

Вправи

Розмітка при розпилюванні колод і брусів. Виконання поперечного та повздовжнього пиляння колод, брусів, пиломатеріалів ручним і електрифікованим ручним інструментом (під час пиляння учні виготовляють заготовки для різних деталей майбутніх простих виробів). Контроль якості робіт, шляхи запобігання браку в роботі.

Тема 5. Стругання та фрезерування

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці при струганні деревини. Підготовка ручного інструменту до роботи.

Виконання стругання та фрезерування пиломатеріалів.

Вправи

Способи закріплення колод, брусів та пиломатеріалів перед струганням. Стругання рубанком, фуганком, електрорубанком і електрофуганком. Фрезерування заготовок і готових виробів ручною електрифікованою фрезерною машиною. Особливості перевірки жорсткості струганих поверхонь. Догляд та налагодження інструменту під час роботи та після неї (під час виконання вправ учні виготовляють заготовки під різні деталі майбутніх простих виробів). Запобігання виникнення браку в роботі. Контроль якості робіт.

Тема 6. Свердління, довбання та різання стамесками

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці при свердлінні, довбанні та різанні стамескою.

Виконання операцій ручним електрифікованим інструментом: електродріллю, шурупокрутом, електродолотом і електростамескою. Загострення різального інструменту. Підготовка ручного інструменту до роботи.

Вправи

Закріплення деталей при свердлінні та довбанні. Свердління і довбання за всіма напрямками відносно до волокон деревини. Різання стамескою вздовж, поперек волокон та в торець. Контроль якості робіт, шляхи запобігання браку в роботі.

Тема 7. Виготовлення простих теслярських з’єднань

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці при виготовленні простих теслярних з’єднань.

Виготовлення простих теслярських з’єднань

Вправи

Підготовка ручного інструменту до роботи. Розмітка врубок, зрощування безврубкових і кутових з’єднань за допомогою шаблона. Заготовка і з’єднання елементів нарощування, зрощування безврубкових та кутових з’єднань. Запобігання виникнення браку в роботі. Контроль якості робіт.

Тема 8. Виготовлення щитів і простого будівельного інвентарю

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці при виготовленні щитів і простого будівельного інвентарю.

Вправи. Виготовлення щитів різних форм і конструкцій для опалубки, настилів чорнових обшивок та елементів перекриття і покрівель.

Виготовлення простого будівельного інвентарю.

Контроль якості робіт, шляхи запобігання браку в роботі.

Приклади робіт: виготовлення простих щитів для перегородок, щитів під штукатурення, виготовлення щитів опалубки, інвентарних огорож, перехідних містків, козлів, риштувань, помостів, нош, драбин.

Тема 9. Влаштування чорнових підлог

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці при виготовленні щитів і простого будівельного інвентарю.

Вправи

Влаштування лаг чорнових підлог різних конструкцій. Настилання чорнової підлоги дерев'яною дошкою та листовими матеріалами. Встановлення погонажних виробів для підлоги.

Приклади робіт

Влаштування нижнього дощатого настилу в двошарових підлогах (чорних підлог), влаштування плінтусів і галтелей.

Тема 10. Сортування штучних покрівельних матеріалів

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці при сортуванні штучних покрівельних матеріалів.

Вправи. Сортування пергаміну, безпокривної толі, ізолу, гідроізолу, руберойду, покрівельної толі, сучасних матеріалів на основі полімерів. Контроль якості робіт, шляхи запобігання браку в роботі.

Тема 11. Виготовлення елементів дахів простої конструкції

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці при виготовленні елементів дахів простої конструкції.

Вправи

Влаштування одно- та двосхилих дахів простої конструкції. Контроль якості робіт, шляхи запобігання браку в роботі.

Приклади робіт

*В*латування крокв, підшивання карнизів та звісів дахів, зашивання фронтонів.

Тема 12. Влаштування покрівель простої конструкції

Інструктаж за змістом занять при влаштуванні покрівель простої конструкції, організації робочого місця та безпеки праці при влаштуванні настилів.

Вправи

Влаштування покриття з рулонних матеріалів. Виконання ремонтних робіт. Контроль якості робіт, шляхи запобігання браку в роботі.

Приклади робіт

Покриття одно- та двосхилих дахів рулонними і листовими покрівельними матеріалами, обробка стиків і звісів.

Тема 13. Самостійне виконання робіт складністю 2-го, 3-го розрядів

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці при виконанні комплексних робіт.

Приклади робіт

Виконання поперечного та повздовжнього пиляння колод, брусів, пиломатеріалів; обкорування колод ручними інструментами; розколювання колод на заготовки; виконання неглибоких зарубок; вирівнювання кромок тесанням; стругання рубанком, фуганком. Виконання свердління, довбання, різання стамескою. Виконання нанесення антисептиків, антипіренів, змащувальних матеріалів. Виконання розбирання опалубки та тимчасових споруд.

Виконання дощатого настилу двошарових підлог. Встановлення погонажних виробів. Влаштування простих покрівель рулонними та листовими матеріалам. Виготовлення виробів, які за рівнем складності відносяться до 2-3 кваліфікаційного розряду. Контроль якості робіт, шляхи запобігання браку в роботі.

Контроль якості робіт, шляхи запобігання браку в роботі.

II. Навчання на виробництві

Тема 1. Вступне заняття. Інструктаж з охорони праці на виробництві

Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки (проводить інженер з охорони праці підприємства). Система управління охороною праці, організація служби безпеки праці на виробництві. Використання засобів техніки безпеки та індивідуального захисту.

Ознайомлення учнів з устаткуванням і технологічним процесом виготовлення продукції на підприємстві, з міжзмінною передачею устаткування й організацією виробництва.

Ознайомлення з організацією планування праці та контролю якості робіт на виробничій ділянці, у бригаді, на робочому місці.

Ознайомлення з організацією робочих місць передовиків і новаторів виробництва, з роботами раціоналізаторів і винахідників.

Інструктаж з безпеки праці безпосередньо на технологічній ділянці та робочому місці.

Тема 2. Виготовлення щитів і простого будівельного інвентарю

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці при виготовленні щитів і простого будівельного інвентарю.

Навчально-виробничі роботи

Виготовлення щитів різних форм і конструкцій для опалубки, настилів чорнових обшивок та елементів перекриття і покрівель; виготовлення простого будівельного інвентарю; виготовлення інвентарних огорож, перехідних містків, козлів, риштувань, помостів, нош, драбин.

Контроль якості робіт, шляхи запобігання браку в роботі.

Тема 3. Влаштування чорнових підлог

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці при виготовленні щитів і простого будівельного інвентарю.

Навчально-виробничі роботи

Влаштування лаг чорнових підлог різних конструкцій; настилання чорнової підлоги дерев'яною дошкою та листовими матеріалами; встановлення погонажних виробів для підлоги.

Тема 4. Виготовлення елементів дахів простої конструкції, покрівель простої конструкції

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці при виготовленні елементів дахів простої конструкції.

Навчально-виробничі роботи

Влаштування одно- та двосхилих дахів простої конструкції; латування крокв, підшивання карнизів та звісів дахів, зашивання фронтонів, покриття одно- та двосхилих дахів рулонними і листовими покрівельними матеріалами, обробка стиків і звісів; виконання ремонтних робіт елементів дахів та покрівель простої конструкції.

Контроль якості робіт, шляхи запобігання браку в роботі.

Виробнича практика

Тема 1. Ознайомлення з підприємством; інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки

Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки (проводить інженер з охорони праці підприємства). Система управління охороною праці, організація служби безпеки праці на виробництві. Використання засобів техніки безпеки та індивідуального захисту.

Ознайомлення учнів з устаткуванням і технологічним процесом виготовлення продукції на підприємстві, з міжзмінною передачею устаткування й організацією виробництва.

Ознайомлення з організацією планування праці та контролю якості робіт на виробничій ділянці, у бригаді, на робочому місці.

Ознайомлення з організацією робочих місць передовиків і новаторів виробництва, з роботами раціоналізаторів і винахідників.

Інструктаж з безпеки праці безпосередньо на технологічній ділянці та робочому місці.

Тема 2. Самостійне виконання теслярських робіт складністю відповідно до 2-гоі 3-го розряду

Самостійне виконання робіт з професії на робочих місцях підприємства відповідно до кваліфікаційної характеристики 2-го і 3-го розряду за детальною програмою, розробленою у навчальному закладі та погодженою з відповідними технічними службами підприємства.

Детальна навчальна програма виробничої практики з урахуванням вимог підприємства, організацій, установи, а також з урахуванням спеціалізації учнів/слухачів і необхідності засвоєння ними новітніх технологій та сучасних методів праці розробляється безпосередньо професійно-технічним навчальним

закладом за участю підприємств-замовників кадрів, організації, установи і затверджується в установленому порядку.

Кваліфікаційна пробна робота

Приклади робіт

Виконання теслярських робіт з використанням механізованого інструменту.

Виготовлення простих щитів для перегородок під оштукатурення.

Обшивання стін і стель під оштукатурення і облицювання.

Влаштування нижнього дощатого настилу у двошарових підлогах (чорних підлог).

Установка плінтусів і галтелей.

Ущільнення віконних та дверних блоків сучасними матеріалами.

Латування крокв і підшивання карнизів.

Нанесення антисептичних і вогнезахисних сумішей на дерев'яні конструкції різними способами.

Виготовлення та ремонт простого будівельного інвентарю.

Обтесування колод на канти та накругло.

Оброблення лісоматеріалів механізованим інструментом.

Обшивка поверхонь.

Розбирання риштувань.

Виготовлення, установка та розбирання опалубки прямолінійної форми.

Виготовлення елементів дахів простої конструкції (різних). Влаштування покрівель рулонними матеріалами тощо.

Критерії кваліфікаційної атестації випускників

Професія: 7124 Тесляр
Кваліфікація: тесляр 2-3-го розряду

Знає, розуміє:

1. Основні породи деревини.
2. Основні види лісоматеріалів.
3. Властивості деревини.
4. Дефекти деревини.
5. Способи сушки деревини.
6. Способи обробки деревини антисептиками та антипіренами.
7. Основи будови електроінструменту.
8. Способи обробки деревини ручним та ручним механізованим інструментом.
9. Види теслярних з'єднань та способи їх виготовлення.
10. Види покрівельних рулонних і штучних матеріалів.
11. Правила переміщування і складування вантажів малої маси.
12. Способи розбирання простих покриттів із рулонних і штучних матеріалів.
13. Способи виготовлення прямолінійних щитів опалубки і перегородок.
14. Способи розмічання простих покрівель і покривання їх рулонними 9насухо) та штучними матеріалами.
15. Законодавчі акти і нормативні документи з питань охорони праці.
16. Вимоги безпеки при виконанні теслярних робіт.
17. Основи пожежної та електробезпеки.
18. Вимоги безпеки при роботі на висоті.
19. Способи надання першої медичної допомоги потерпілим.
20. Основи технічного креслення.
21. Основи будівельного креслення.

Уміє:

1. Обробляти деревину ручним та ручним електроінструментом.
2. Встановлювати плінтуса і галтелі.
3. Влаштовувати дощатий настил.
4. встановлювати тимчасові огорожі та ворота.
5. Наносити антисептичні і вогнегасні суміші;.
6. Встановлювати дверні та віконні блоки.
7. Виготовляти і встановлювати щити опалубки прямолінійної форми.
8. Розбирати опалубки перекриттів, балок, колон.
9. Покривати і ремонтувати одно- та двосхилі дахи рулонними та штучними матеріалами.

Перелік основних обов’язкових засобів навчання

№ з/п	Найменування	Кількість на групу з 15 осіб		Примітка
		для індивідуального користування	*для групового користування*	
	Ручний теслярський інструмент			
1	Сокира теслярська	1	15	
2	Пилка широка	1	15	
3	Рубанок	1	15	
4	Фуганок	1	15	
5	Долото теслярське	1	15	
6	Долото столярне	1	15	
7	Стамески напівкруглі	1	15	
8	Свердла	1	1 комплект	
9	Дриль ручна	1	15	
10	Розводка	1	15	
11	Напилок	1	15	
12	Щітка для очистки напилків	1	15	
13	Скобосшивач будівельний		2	
14	Електродріль		5	
15	Дискова електропилка		5	
16	Шабельна пилка		5	
17	Електролобзик		5	
18	Електропилка ланцюгова		5	

19	Електродолото		5	
20	Ручна стрічкова електропилка		3	
21	Електроточило		3	
22	Шурупокрут		5	
	Контрольно-вимірювальний інструмент			
1	Рулетка	1	15	
2	Метр	1	15	
3	Малка	1	15	
4	Єрунок	1	15	
5	Рейсмус	1	15	
6	Циркуль	1	15	
7	Висок	1	5	
8	Рівень	1	5	
9	Правило	1	5	
10	Лазерний далекомір		1	
11	Лазерний нівелір		1	
12	Відбивочний шнур	1	5	
13	Шаблони для розмітки з’єднань	Комплект		
14	Дискові пилки для повздовжнього пиляння	Комплект		
15	Дискові пилки для поперечного пиляння	Комплект		
16	Стрічкова пилка	Комплект		
17	Абразивний інструмент для заточки	Комплект		

18	Бруски абразивні для правки	Комплект		
19	Лещата		2	
20	Кусачки		5	
21	Ключі гайкові	Комплект		
22	Ключі рожкові	Комплект		
23	Молоток		15	
24	Монтажний лом		3	
25	Скоби	Комплект		

Міністерство освіти і науки України
Міністерство соціальної політики України

Державний стандарт професійно-технічної освіти

ДСПТО 7124.С.16.23 - 2015
(позначення стандарту)

Професія: **Тесляр**

Код: **7124**

Кваліфікація: тесляр 4-го розряду

Видання офіційне
Київ – 2015

Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника професійно-технічного навчального закладу

(підприємства, установи та організації, що здійснюють (або забезпечують) підготовку (підвищення кваліфікації) кваліфікованих робітників)

1. Професія: 7124 Тесляр

2. Кваліфікація: тесляр 4-го розряду

3. Кваліфікаційні вимоги

***Повинен знати*:** основні елементи дерев'яних частин будівель і дерев'яних конструкцій; вимоги до їх якості; способи влаштування каркасів стін, чистих обшивок та влаштування тимчасових споруд; способи заготовки шпунтових паль; способи з'єднання деталей простим обрубуванням; способи сухого антисептування; способи просочування дерев'яних конструкцій і деталей антисептичними та вогнезахисними сумішами у ваннах; способи розмітка та покриття дахів середньої складності; вимоги до якості штучних покрівельних матеріалів і покриттів; будову монтажних поршневих пістолетів і правила роботи з ними; прийоми і правила роботи на верстатах малої механізації.

Повинен уміти: виконувати теслярські й опалубні роботи середньої складності. Покривати покрівлі середньої складності штучними покрівельними матеріалами; виготовляти каркаси перегородок із дерев'яних та сучасних матеріалів, підлоги з брусків, клеєних щитів, деревоволокнистих плит, торцевої шашки, з деревостружкових плит із забиванням стиків, з ламінованих МДФ плит; виконувати прості верстатні роботи на обладнанні малої механізації; виготовляти дерев'яні каркаси для підвісних стель усіх типів та обшивання стін плитами ПВХ і МДФ, каркаси стін та стель середньої складності з металопрофілю із подальшим монтажем плит гіпсокартону; виготовляти чорнові гіпсокартонні підлоги по дерев'яним чорновим підлогам і бетонним основам.

4. ***Загальнопрофесійні вимоги***

Повинен:

раціонально організовувати та ефективно використовувати робоче місце;

дотримуватися норм технологічного процесу;

не допускати браку в роботі;

знати і виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці і навколишнього середовища, додержуватись норм, методів і прийомів безпечного ведення робіт;

використовувати в разі необхідності засоби попередження й усунення природних і непередбачених негативних явищ (пожежі, аварії, повені тощо);

знати інформаційні технології в обсязі, що є необхідним для виконання професійних обов'язків;

володіти обсягом знань з правових питань галузі, основами ведення підприємницької діяльності, державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності та трудового законодавства в межах професійної діяльності.

5. ***Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, кваліфікації осіб***

5.1. При продовженні професійно-технічної освіти

Базова або повна загальна середня освіта.

5.2. При підвищенні кваліфікації

Базова або повна загальна середня освіта, професійно-технічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень - «кваліфікований робітник» за професією Тесляр 3-го розряду; стаж роботи за професією не менше 1 року.

5.3. Після закінчення навчання

Базова або повна загальна середня освіта, професійно-технічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень - «кваліфікований робітник» за професією Тесляр 4-го розряду; без вимог до стажу роботи.

6. ***Сфера професійного використання випускника***

Переробна промисловість. Будівельна деревообробка і столярні будівельні роботи (КВЕД-2010; секція – С, клас – 16.23).

7. ***Специфічні вимоги***

7.1. Вік: прийняття на роботу, після закінчення строку навчання, здійснюється відповідно до законодавства.

7.2. Стать: чоловіча, жіноча (обмеження отримання професії за статевою належністю визначається переліком важких робіт і робіт із шкідливими та небезпечними умовами праці, на яких забороняється використання праці жінок, затвердженого наказом МОЗ України від 29.12.1993 № 256).

7.3. Медичні обмеження: згідно з діючим законодавством (проведення огляду один раз на рік на профпридатність).

Типовий навчальний план

Професія: 7124 Тесляр
(код, назва професії)
Кваліфікація: тесляр 4-го розряду
(рівень кваліфікації - розряд, клас, категорія)
Загальний фонд навчального часу 506 годин

№ з/п	*Навчальні предмети*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
1	**Загальнопрофесійна підготовка**	**38**	**3**
1.1	Інформаційні технології	10	2
1.2	Основи правових знань	10	
1.3	Основи галузевої економіки і підприємництва	10	1
1.4	Резерв часу	8	
2	**Професійно-теоретична підготовка**	**188**	**16**
2.1	Технологія теслярських робіт	130	
2.2	Матеріалознавство	21	2
2.3	Будівельне креслення	17	14
2.5	Основи електротехніки	10	
2.6	Охорона праці	10	
3	**Професійно-практична підготовка**	**253**	
3.1	Виробниче навчання в майстерні	120	
3.2	Виробнича практика	133	
4	**Консультації**	**20**	
5	**Державна кваліфікаційна атестація (або проміжна (поетапна) кваліфікаційна атестація при продовженні навчання)**	**7**	
6	**Загальний обсяг навчального часу (без п. 4)**	**486**	**19**

Перелік кабінетів, лабораторій (майстерень, полігонів) для підготовки кваліфікованих робітників за професією Тесляр

1. Кабінети:
   11. Основ правових знань
   12. Основ галузевої економіки і підприємництва
   13. Інформаційних технологій
   14. Технології теслярських робіт
   15. Основ електротехніки
   16. Охорони праці
   17. Будівельного креслення

1. Матеріалознавства

2. Майстерні:

2. Теслярна

Примітка

Для підприємств, організацій, що здійснюють професійне навчання кваліфікованих робітників:

допускається зменшення кількості кабінетів, майстерень за рахунок їх об’єднання;

індивідуальне професійне навчання кваліфікованих робітників може здійснюватись при наявності обладнаного робочого місця;

предмет «Інформаційні технології» вивчається за згодою підприємств-замовників кадрів.

Типова навчальна програма з предмета «Інформаційні технології»

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
1.	Мережні системи. Глобальна мережа Internet. Електронна пошта	4	2
2.	Інформація та інформаційні технології. Використання інформаційних та комп'ютерних технологій для автоматизації виробництва	6	
	Усього годин	***10***	***2***

Тема 1. Мережні системи. Глобальна мережа Internet. Електронна пошта

Глобальна мережа Internet, історія її розвитку. Структура комп'ютерної мережі Internet. Адреса користувача.

Проблеми захисту інформації в комп'ютерних мережах. Адміністрування в Internet. Перспективи розвитку глобальної мережі Internet.

Електронна пошта, пошук інформації, адреса тощо.

Лабораторно-практичні роботи

1. Створення електронної скриньки.
2. Відправлення і перегляд електронних листів.

Тема 2. Інформація та інформаційні технології. Використання інформаційних та комп'ютерних технологій для автоматизації виробництва

Суспільство та інформація, перетворення інформації в ресурс, визначення і задачі інформаційних технологій, становлення інформаційної технології, автоматизація інформаційного процесу – інформатизація.

Використання інформаційних та комп'ютерних технологій для автоматизації виробництва.

Поняття про системи управління автоматизованим обладнанням: верстатом, агрегатом, виробничою установкою, робототехнічним комплексом, гнучким автоматизованим модулем, лінією, цехом, підприємством.

Типова навчальна програма з предмета «Основи правових знань»

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
1	Правове регулювання господарських відносин у промисловості	3	
2	Захист господарських прав та інтересів. Розгляд господарських спорів	1	
3	Праця, закон і ми	3	
4	Адміністративний проступок і адміністративна відповідальність	3	
	Усього годин	***10***	

Тема 1. Правове регулювання господарських відносин у промисловості

Правове регулювання діяльності промислових підприємств – обов'язкова умова ефективності виробництва. Законодавство про промисловість. Правовий статус підприємств. Законодавство про підприємство. Поняття підприємства і його види. Загальні умови створення та реєстрації підприємства.

Тема 2. Захист господарських прав та інтересів. Розгляд господарських спорів

Доарбітражне врегулювання господарських спорів. Учасники арбітражного процесу.

Тема 3. Праця, закон і ми

Трудова дисципліна. Матеріальна відповідальність робітників і службовців за шкоду, заподіяну підприємству, організації.

Відповідальність підприємства за шкоду заподіяну працівникові.

Розгляд трудових суперечок. Особливості правового регулювання трудових відносин в окремих галузях господарства.

Тема 4. Адміністративний проступок і адміністративна відповідальність

Поняття адміністративного правопорушення і адміністративної відповідальності. Адміністративний примус і його види.

Адміністративна відповідальність неповнолітніх.

Адміністративна відповідальність за господарські правопорушення.

Типова навчальна програма з предмета «Основи галузевої економіки і підприємництва»

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
1	Підприємництво як форма діяльності в умовах ринкової економіки	3	
2	Фінансово-кредитне забезпечення підприємства	2	1
3	Виробнича діяльність підприємницьких структур. Ефективність використання виробничих фондів	2	
4	Організація виробництва на підприємствах промисловості	3	
	Усього годин	***10***	***1***

Тема 1. Підприємництво як форма діяльності в умовах ринкової економіки

Національна програма сприяння розвитку підприємництва в Україні. Закон України «Про підприємництво». Організаційно-правові форми підприємництва. Особливості підприємництва у галузі та тенденції його розвитку.

Тема 2. Фінансово-кредитне забезпечення підприємства

Фінансова база підприємства. Податки.

Витрати виробництва та прибуток. Специфіка обліку, визначення кошторису робіт та ринкових цін продукції промисловості.

Лабораторно-практична робота

Визначення кошторису робіт.

Тема 3. Виробнича діяльність підприємницьких структур. Ефективність використання виробничих фондів

Виробнича діяльність підприємницьких структур. Показники виробничої діяльності: обсяг випущеної та реалізованої продукції.

Основні фонди підприємства і показники їх ефективного використання.

Поняття і класифікація виробничих фондів підприємства. Структура основних та оборотних виробничих фондів. Ефективність використання основних та оборотних виробничих фондів.

Тема 4. Організація виробництва на підприємствах промисловості

Організація виробництва як форма забезпечення ефективної діяльності підприємств. Формування та структура виробничого процесу. Основні принципи організації виробничого процесу. Організаційні типи виробництва та їх характеристика.

Типова навчальна програма з предмета
“Технологія теслярських робіт”

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
1	Опалубні роботи	40	
2	Монтаж елементів дерев’яних будинків	80	
3	Механізація виробничих процесів на будівництві. Верстати малої механізації.	10	
	Усього годин	***130***	

Тема 1. Опалубні роботи

Призначення та види опалубних робіт. Технологія влаштування риштувань, що підтримують опалубку. Технологія влаштування опалубки колон, балок, плит перекриття, стін, перегородок, фундаментів, масивів стояків, рам і прогонів. Технологія виготовлення й установлення кружал домкратних рам, присхідців, щитів для кованої опалубки та робочого настилу. Технологія виготовлення та ремонту простої щитової опалубки.

Технологія розбирання опалубки арок, куполів, склепінь, оболонок, резервуарів, баків, бункерів, відсмоктувальних і підвісних труб, а також риштувань, що підтримують опалубку. Організація робочого місця при виготовленні та влаштуванні опалубок різних конструкцій і призначення. Вимоги до якості виконуваних робіт, попередження виникнення браку.

Вимоги безпеки праці при виготовленні та влаштуванні опалубок.

Тема 2. Монтаж елементів дерев’яних будинків

Основні конструктивні схеми дерев’яних будинків. Основні конструктивні елементи дерев’яних будинків: фундаменти, стійки, стіни, перегородки, сходи, дахи тощо. Технологія складання зовнішніх та внутрішніх стін з колод та брусів каркасного типу та панельних. Технологія монтажу перегородок у дерев’яних будинках. Технологія влаштування каркасів з дерев’яних брусків та металопрофілів для виготовлення гіпсокартонинх перегородок простої конструкції. Технологія монтажу елементів міжповерхового перекриття та горищних перекриттів. Технологія виконання прорізів у стінах з колод і брусів під вікна та двері. Технологія виготовлення віконних та дверних прорізів різної складності в гіпсокартонних перегородках. Обладнання, інструменти та оснащення, що застосовуються при виконанні монтажу. Технологічна послідовність виконання основних видів монтажних робіт у дерев’яних будинках, особливості виконання.

Чорнові і чистові підлоги: відмінності та доцільність влаштування. Технологія монтажу віконних та дверних блоків сучасних моделей (дерев’яних, ПВХ та комбінованих) в прорізи стін дерев’яних, цегляних і бетонних будівель. Монтаж дерев’яних і ПВХ підвіконних дощок. Технічні умови влаштування

чистової підлоги на основи різних видів (на стовпи, дерев'яні перекриття, бетонні основи і перекриття). Технологія виготовлення підлог із брусків, клеєних щитів, деревоволокнистих плит, торцевої шашки, з деревостружкових плит із забиванням стиків, з ламінованих МДФ плит. Розрахунок витрат матеріалів на виготовлення підлоги різної конструкції.

Технологія влаштування вологостійкої основи під покриття підлоги з гіпсокартонних плит по основам різних видів. Технологія влаштування плінтусів дерев'яних і ПВХ. Внутрішні стінові панелі з ПВХ та МДФ. Технологія монтажу пластикових ПВХ панелей по дерев'яним каркасам і сайдингових панелей по дерев'яним і металевим каркасам. Технологічне вирішення облаштування віконних і дверних прорізів, підвітряної і лобової дощок звісу кровлі панелями ПВХ. Технологія виконання сухого антисептування. Технологія покривання дахів середньої складності штучними покрівельними матеріалами. Організація виконання монтажних робіт у дерев'яних будинках. Вимоги до якості виконаних робіт. Безпека праці при виконанні монтажних робіт.

Тема 3. Механізація виробничих процесів на будівництві. Верстати малої механізації

Механізація теслярських робіт на будівництві, використання настільних верстатів і верстатів малої потужності на робочому місці.

Верстати для пиляння деревини: настільні та малогабаритні верстати для поздовжнього та поперечного розкрою деревини, стрічкопилкові верстати. Ріжучий інструмент: пили дискові і стрічкові. Технологія налагодження та підготовки верстатів до роботи. Технологія виконання робіт з пиляння деревини на верстатах. Безпека праці при виконанні робіт.

Верстати та приладдя для стругання деревини: настільні і малогабаритні фугувальні, рейсмусові, фугувально-рейсмусові верстати, столи розширення для електрорубанків, рольганти. Ножі стругальні і принципи їх встановлення та регулювання Технологія налагодження та підготовки верстатів до роботи. Технологія виконання робіт зі стругання деревини на верстатах. Безпека праці при виконанні робіт.

Верстати та приладдя для фрезерування деревини: малогабаритні фрезерні верстати та столи розширення для електрофрезерних машин. Кінцеві фрези. Технологія налагодження та підготовки верстатів і допоміжного обладнання до роботи. Технологія виконання робіт з фрезерування деревини на верстатах. Безпека праці при виконанні робіт.

Типова навчальна програма з предмета
“Матеріалознавство”

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
1	Гідроізоляційні матеріали	5	2
2	Теплоізоляційні матеріали	4	
3	Покрівельні матеріали	4	
4	Матеріали і вироби для підлог	4	
5	Металеві і ПВХ матеріали для влаштування панелей.	4	
	Усього годин	***21***	***2***

Тема 1. Гідроізоляційні матеріали

Загальна класифікація гідроізоляційних матеріалів. Основні властивості, сучасні тенденції у виробництві гідроізолюючих матеріалів. Характеристика гідроізоляційних матеріалів на основі полімерів. Мастичні гідроізоляційні матеріали. Рулонні безпокривні. Вологоізоляційні матеріали (пергамін, толь безпокривна, ізол, гідроізол). Рулонні покривні вологоізоляційні матеріали (руберойд, толь покрівельна, сучасні покрівельні рулонні матеріали). Сучасні гідроізоляційні матеріали на основі полімерів.

Лабораторно-практичні роботи

1.Вивчення сучасних гідроізоляційних матеріалів на основі полімерів.

2. Способи приготування і нанесення сумішей.

Тема 2. Теплоізоляційні матеріали

Класифікація основних теплоізоляційних матеріалів. Види теплоізоляційних матеріалів: штучні вироби, рулонні та шнурові, рихлі та сипучі. Теплоізоляційні матеріали неорганічного походження: повсть мінераловатна, азбест, мати мінераловатні, скловата, керамзит. Теплоізоляційні листові та рулонні матеріали органічного походження: повсть будівельна, картон паперовий.

Органічні теплоізоляційні плиткові матеріали: цементно-фібролітові, деревоволокнисті, деревостружкові, газонаповнені пластмаси.

Сучасні теплоізоляційні матеріали на основі полімерів.

Тема 3. Покрівельні матеріали

Класифікація покрівельних матеріалів та технічні вимоги до них. Вироби азбестоцементні, класифікація та технічні вимоги до них. Листки, хвильові та плоскі покрівельні плитки, черепиця. Класифікація покрівельних рулонних матеріалів (руберойд, толь, пергамін покрівельний тощо). Сучасні покрівельні матеріали на основі полімерів, металочерепиця, сталева покрівля.

Тема 4. Матеріали і вироби для підлог

Полімерні, мінеральні матеріали і вироби для покриття підлог, їх класифікація. Лінолеуми і плитки, властивості, застосування. Вологостійкі гіпсокартонні плити для влаштування підлоги. Пластикові вироби: погонажні, профільні, полівінілхлоридні, ламінат.

Матеріали для дерев'яних підлог: дошки; класифікація, номенклатура; деревостружкові та деревоволокнисті плити; балки і лаги; плінтуси і галтелі з різних матеріалів, їх класифікація.

Тема 5. Металеві і ПВХ матеріали для влаштування панелей

Металопрофілі для виготовлення перегородок стінових, панелей і підвісних стель з гіпсокартону і ПВХ панелей. Супутні матеріали для виготовлення металевих каркасів. ПВХ панелі пластикові і сайдинг різних видів і призначення. Супутні матеріали для монтажу ПВХ панелей.

Типова навчальна програма з предмета
“Будівельне креслення”

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно -практичні роботи*
1	Креслення теслярських виробів	17	14
	Усього годин	***17***	***14***

Тема 1. Креслення теслярських виробів

Стандарти на теслярські вироби і з’єднання деталей.

Основні відомості про складальні креслення теслярських виробів. Умовні позначення на кресленнях.

Креслення на виготовлення опалубки підвищеної складності для фундаментів стаканного типу, котючої, переставної опалубки, креслення дерев’яних стін, перегородок, креслення конструкції дощатих настилів тощо.

Практичні роботи

1. Читання складальних креслень теслярських виробів.
2. Читання монтажних креслень теслярських виробів.
3. Виконання креслень на вироби: опалубки підвищеної складності для фундаментів стаканного типу, котючої, переставної опалубки, дерев’яних стін, перегородок, конструкції дощатих настилів.

Типова навчальна програма з предмета
“Основи електротехніки”

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
1	Генератори постійного струму	2	
2	Електричні машини малої потужності	6	
3	Системи керування	2	
	Усього годин	***10***	

Тема 1. Генератори постійного струму

Схеми вмикання обмоток збудження. Номінальні величини і характеристики електричних машин. Баланси амплітуд і баланс фаз. Робота машини постійного струму в режимі двигуна. Крокові двигуни.

Тема 2. Електричні машини малої потужності

Електричні машини малої потужності. Електричні двигуни з постійними моментами. Реактивні та гістерезисні колекторні двигуни постійного та змінного струму.

Інформаційні електричні мікромашини. Електронні підсилювачі. Схема роботи основних машин для столярних робіт (стругальні, шліфувальні, натирочні).

Тема 3. Системи керування

Електроприводи. Розімкнуті системи керування електроприводами змінного та постійного струму.

Системи керування виробничими процесами. Контроль якості виробів за допомогою електронних вимірювальних приладів (на прикладі пондеромоторного товщиноміра).

Типова навчальна програма з предмета
«Охорона праці»

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
1	Правові та організаційні основи охорони праці	2	
2	Основи безпеки праці у деревообробній промисловості	2	
3	Основи пожежної безпеки	2	
4	Основи електробезпеки	2	
5	Основи гігієни праці та виробничої санітарії	1	
6	Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках	1	
	Усього годин	***10***	

Тема 1. Правові та організаційні основи охорони праці

Зміни та доповнення до основних законодавчих актів з охорони праці.

Порядок проведення навчання та перевірки знань з питань охорони праці. Інструктажі з питань охорони праці.

Причини виробничого травматизму та професійних захворювань. Заходи щодо їх запобігання.

Тема 2. Основи безпеки праці у деревообробній промисловості

Загальні відомості про потенціал небезпек на будівельних підприємствах. Організація безпеки праці на роботах з підвищеною небезпекою згідно з нормативними документами. Безпека праці під час виконання робіт з використанням інструментів та пристосувань, які застосовуються з професії “Тесляр” 4 розряду.

Умови безпечного поводження під час механізованої обробки деревини за допомогою деревообробного інструменту: стрічкових, круглих пилок, ножів, кінцевих, збірних та складених фрез, свердел, зенкерів, фрезерних ланцюгів, гніздових фрез, інструменту для токарних верстатів. Вимоги безпеки під час застосування механізмів та обладнання для виконання монтажних робіт.

Засоби колективного та індивідуального захисту під час механізованої обробки деревини та виконання монтажних робіт.

Тема 3. Основи пожежної безпеки

Характерні причини виникнення пожеж на деревообробних підприємствах.

Пожежонебезпечні властивості речовин, які застосовуються в галузі деревооброблення.

Організаційні та технічні протипожежні заходи. Організація пожежної охорони.

Тема 4. Основи електробезпеки

Ознайомлення з вимогами щодо електробезпеки в галузі деревообробки.

Основні причини електротравматизму на деревообробних підприємствах.

Основні засоби захисту від електротравматизму.

Фактори, що впливають на ступінь ураження електрострумом.

Вплив електричного струму на організм людини, дії в аварійних ситуаціях.

Тема 5. Основи гігієни праці та виробничої санітарії

Гігієна праці та виробнича санітарія на деревообробних підприємствах. Шкідливі виробничі фактори, основні шкідливі речовини, їх вплив на організм людини. Профзахворювання та їх наслідки.

Фізіологія праці на деревообробних підприємствах.

Основні гігієнічні особливості праці з професії “Тесляр” 4 розряду. Медико-санітарні заходи щодо попередження профзахворювань.

Тема 6. Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках

Основні принципи надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках.

Засоби надання першої допомоги. Способи реанімації.

Правила надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

Перша допомога при ударах, вивихах, переломах, розтягненні зв’язок.

Припинення кровотечі з рани, носа, вуха, легень, стравоходу. Перша допомога при пораненнях. Правила накладання різних типів пов’язок.

Види кровотеч. Їх характеристика. Накладення джгута. Способи накладання закрутки.

Типові місця притискування артерій пальцем при кровотечах. Тимчасова зупинка кровотечі фіксацією кінцівки в певному положенні.

Надання першої допомоги при втраті свідомості та шоці.

Перша допомога при запорошуванні очей. Способи промивання очей.

Типова навчальна програма з виробничого навчання

Професія: 7124 Тесляр
(код, назва професії)
Кваліфікація: тесляр 4-го розряду
(рівень кваліфікації - розряд, клас, категорія)

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*
	І. Виробниче навчання в майстерні	
1	Безпека праці, пожежна безпека в навчальних майстернях	6
2	Складання внутрішніх стін у дерев'яних будинках із колод та влаштування перекриттів	12
3	Монтаж будівельних конструкцій.	54
4	Опалубні роботи	18
5	Антисептування та вогнезахист елементів дерев'яного будинку	12
6	Робота на верстатах малої механізації.	18
	Усього годин	***120***
	ІІ. Виробнича практика	
1	Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки на підприємстві	**7**
2	Самостійне виконання теслярських робіт складністю відповідно до 4-го розряду **Кваліфікаційна пробна робота**	**126**
	Усього годин	***133***
	Разом	***253***

Виробниче навчання

Тема 1. Вступне заняття. Ознайомлення з підприємством. Інструктаж з техніки безпеки

Інструктаж з організації робочого місця та безпеки праці під час роботи в майстерні

Вимоги безпеки праці в навчальних майстернях і на робочих місцях. Причини травматизму. Види травм. Приклади травмування учнів у майстернях. Шляхи попередження травматизму. Основні правила та інструкції з безпеки праці, їх виконання. Основні правила електробезпеки. Причини пожеж у приміщеннях ПТНЗ. Попередження пожеж. Правила використання електроінструментів. Відключення від електромережі. Безпечне використання пожежонебезпечних матеріалів. Правила поведінки учнів при пожежі. Порядок виклику пожежної служби. Правила використання засобів пожежогасіння. Засоби гасіння пожеж у навчальній майстерні.

Тема 2. Складання внутрішніх стін у дерев'яних будинках із колод та влаштування перекриттів

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці при складанні внутрішніх стін у дерев'яних будинках із колод та влаштування перекриттів. Підготовка матеріалів та інструментів до роботи.

Вправи

Складання внутрішніх стін із колод та брусів і з'єднання їх із зовнішніми. Виконання перекриттів у дерев'яних будинках. Контроль якості робіт, шляхи запобігання браку в роботі.

Тема 3. Монтаж будівельних конструкцій

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці при виконанні опалубних робіт. Підготовка матеріалів та інструментів до роботи.

Вправи

Виготовлення каркасних перегородок і панелей з дерев'яних брусків і метолопрофілю для влаштування гіпсокартонних листів, інших листових матеріалів, ПВХ і МДФ панелей. Виконання віконних і дверних прорізів різних конструкцій в перегородках з сучасних матеріалів.

Виготовлення простих одно- та двошарових підвісних стель з дерев'яних брусків і металопрофілів. Монтаж листових і штучних матеріалів на каркаси підвісних стель. Технологія виготовлення каркасних систем підвісних стель зі штучних матеріалів .

Виготовлення чистових підлог з дерев'яних дощок, щитів, листового матеріалу. Настилання підлоги з ламінату різних конструкцій. Монтаж плінтусів дерев'яних і з ПВХ.

Монтаж віконних і дверних блоків сучасних конструкцій в прорізи дерев'яних, цегляних і бетонних стін. Ізоляція прорізів монтажною піною та іншими ізолюючими матеріалами.

Виготовлення дерев'яних і металевих конструкцій під влаштування панелей зовнішніх стін плитами ПВХ. Монтаж пластикових панелей, монтаж панелей сайдингу. Облаштування віконних і дверних прорізів. Підшивання звісів даху, карнизів, фронтонів плитами ПВХ і сайдингу.

Тема 4. Опалубні роботи

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці при виконанні опалубних робіт. Підготовка матеріалів та інструментів до роботи.

Вправи

Влаштування риштувань, що підтримують опалубку. Встановлювання опалубки фундаментів, стін, перегородок, масивів, колон, балок, прогонів, перекриттів. Виготовлення й установлення кружал, домкратних рам, присхідців, щитів ковзної опалубки та робочого настилу. Ремонтування щитів опалубки. Контроль якості робіт, шляхи запобігання браку в роботі.

Тема 5. Антисептування та вогнезахист елементів дерев'яного будинку

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці при антисептуванні та вогнезахисті елементів дерев'яного будинку. Підготовка матеріалів та інструментів при виконанні захисних робіт.

Вправи

Просочування дерев'яних конструкцій і деталей антисептичними та вогнезахисними сумішами у ваннах. Встановлення бандажів на стовпи і стоянці. Контроль якості робіт, шляхи запобігання браку в роботі.

Тема 6. Робота на верстатах малої механізації

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці при виконанні опалубних робіт. Підготовка матеріалів та інструментів до роботи.

Вправи

Виконання прийомів пилянні, стругання і фрезеруванні деревини на настільних і малогабаритних верстатах**.** Підготовка верстатів до роботи, встановлення ріжучого інструменту. Загострення ріжучого інструменту.

Виробнича практика

Тема 1. Ознайомлення з підприємством; інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки

Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки (проводить інженер з охорони праці підприємства). Система управління охороною праці, організація служби безпеки праці на виробництві. Використання засобів колективного та індивідуального захисту.

Ознайомлення учнів з устаткуванням і технологічним процесом виготовлення продукції на підприємстві, з міжзмінною передачею устаткування й організацією виробництва.

Ознайомлення з організацією планування праці та контролю якості робіт на виробничій ділянці, у бригаді, на робочому місці.

Інструктаж з безпеки праці безпосередньо на технологічній ділянці і робочому місці.

Тема 2. Самостійне виконання столярних робіт складністю відповідно до 4-го розряду

Самостійне виконання робіт з професії на робочих місцях підприємства відповідно до кваліфікаційної характеристики 4-го розряду за детальною програмою, розробленою у навчальному закладі та погодженою з відповідними технічними службами підприємства.

Детальна навчальна програма виробничої практики з урахуванням вимог підприємства, організації, установи, а також з урахуванням спеціалізації учнів/слухачів і необхідності засвоєння ними новітніх технологій та сучасних методів праці розробляється безпосередньо професійно-технічним навчальним

закладом за участю підприємств-замовників кадрів, організації, установи і затверджується в установленому порядку.

Кваліфікаційна пробна робота

Приклади робіт

Влаштування каркасів перегородок різної конструкції. Заготовлення, збирання, встановлення мауерлатів та приставних крокв. Збирання внутрішніх стін з колод. Влаштування тимчасових споруд, терас, веранд, тамбурів, ганків, огорож, навісів, сараїв, прохідних, туалетів тощо. Влаштування та замінювання дерев'яних основ і стоянців. Влаштування каркасних стін. Чисте обшивання стін і стель. Влаштування підлог з брусків, клеєних щитів, деревоволокнистих та деревостружкових плит.

Установлювання віконних і дверних коробок, блоків і підвіконних дашок. Влаштування чистих огорож. Сухе антисептування. Виконання комплексу монтажних робіт середньої складності у дерев'яних будинках. Виготовлення зовнішніх стінових панелей з плит ПВХ та сайдингу. Виконання комплексу опалубних робіт середньої складності.

Критерії кваліфікаційної атестації випускників

Професія: 7124 Тесляр
Кваліфікація: тесляр 4-го розряду

Знає, розуміє:

1. Види гідроізоляційних і теплоізоляційних матеріалів, їх властивості та характеристики.
2. Рулонні та штучні покрівельні матеріали.
3. Матеріали і вироби для влаштування підлог.
4. Основні елементи дерев'яних частин будівель і конструкцій.
5. Способи влаштування каркасів стін.
6. Способи з'єднання деталей конструкцій.
7. Способи сухого та мокрого антисептування.
8. Способи влаштування дахів середньої складності.
9. Способи влаштування чистових підлог.
10. Види деревообробних верстатів, їх будову та правила експлуатації.
11. Способи влаштування та ремонту опалубки прямолінійної форми.
12. Законодавчі акти і нормативні документи з охорони праці.
13. Правила та заходи попередження нещасних випадків і аварій.
14. Засоби індивідуального і колективного захисту.
15. Вимоги щодо безпеки праці в навчальних закладах, на виробництві.
16. Умовні позначення на кресленнях.
17. Складальні креслення теслярських виробів.
18. Стандарти на теслярські вироби і з'єднання деталей.

Уміє:

1. Виконувати теслярські й опалуб очні роботи середньої складності.
2. Покривати крівлі середньої складності середньої складності штучними покрівельними матеріалами.
3. Виготовляти каркаси перегородок з дерев'яних та сучасних матеріалів.
4. Влаштовувати чорнові підлоги з брусків, клеєних щитів, ДВП, торцевої шашки, ДСП, МДФ плит.
5. Виконувати прості верстатні роботи.
6. Виготовляти дерев'яні каркаси для підвісних стель усіх типів.
7. Виконувати каркаси стін та стель з метало профілю з подальшим монтажем ГКЛ.
8. Обшивання стін плитами ПВХ і МДФ.

Перелік основних обов'язкових засобів навчання

№ з/п	Найменування	Кількість на групу з 15 осіб		*Примітка*
		для індивідуального користування	*для групового користування*	
Обладнання				
1	Вертикально-фрезерний верстат з верхнім розташуванням шпинделя		1	
2	Токарний верстат		1	
3	Стаціонарна сушарка деревини		1	
4	Настільний фугувальний (фугувально-рейсмусовий) верстат		1	
5	Настільний торцювальний верстат		1	
6	Настільний рейсмусовий верстат		1	
7	Настільний стрічкопилковий верстат		1	
8	Малогабаритний верстат для повздовжнього пиляння деревини		1	
9	Стіл розширення для електрофрезерної машини		1	
10	Рольтанги		2	
Верстатний інструмент				
1.	Різці токарні	Комплект		

Міністерство освіти і науки України
Міністерство соціальної політики України

Державний стандарт професійно-технічної освіти

ДСПТО7124.С.16.23 -2015
(позначення стандарту)

Професія: Тесляр

Код: 7124

Кваліфікація: тесляр 5-го розряду

Видання офіційне

Київ - 2015

Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника професійно-технічного навчального закладу

(підприємства, установи та організації, що здійснюють (або забезпечують) підготовку (підвищення кваліфікації) кваліфікованих робітників)

1. Професія: 7124 Тесляр

2. Кваліфікація: тесляр 5-го розряду

3. Кваліфікаційні вимоги

Повинен знати: способи розмітки та виготовлення складних дерев'яних конструкцій, складних сполучень і врубувань; влаштування такелажних пристроїв, що застосовуються під час установлення дерев'яних конструкцій; способи просочування дерев'яних конструкцій та деталей антисептичними та вогнезахисними сумішами за допомогою компресорних установок; техніко-технологічну документацію; прості економічні розрахунки, кошторисну документацію.

Повинен уміти: виконувати складні теслярські та опалубні роботи; збирати готові конструкції та будівлі з оциліндрованого бруса.

4. Загальнопрофесійні вимоги

Повинен:

раціонально організовувати та ефективно використовувати робоче місце;

дотримуватися норм технологічного процесу;

не допускати браку в роботі;

знати і виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці і навколишнього середовища, дотримуватися норм, методів і прийомів безпечного виконання робіт;

використовувати, в разі необхідності, засоби попередження й усунення природних і непередбачених негативних явищ (пожежі, аварії, повені тощо);

знати інформаційні технології в обсязі, що є необхідним для виконання професійних обов'язків;

володіти обсягом знань з правових питань галузі, основами ведення підприємницької діяльності, державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності та трудового законодавства в межах професійної діяльності.

5. ***Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, кваліфікації осіб***

5.1. При продовженні професійно-технічної освіти

Базова або повна загальна середня освіта.

5.2 При підвищенні кваліфікації

Повна або базова загальна середня освіта, професійно-технічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень - «кваліфікований робітник» за професією Тесляр 4-го розряду; стаж роботи за професією не менше 1 року.

5.3 Після закінчення навчання

Базова або повна загальна середня освіта, професійно-технічна освіта, освітня кваліфікація - «кваліфікований робітник» за професією Тесляр 5-го розряду; без вимог до стажу роботи.

6. Сфера професійного використання випускника

Переробна промисловість. Будівельна деревообробка і столярні будівельні роботи (КВЕД-2010; секція – С, клас – 16.23).

7. Специфічні вимоги

7.1. Вік: прийняття на роботу, після закінчення строку навчання, здійснюється відповідно до законодавства.

7.2.Стать: чоловіча, жіноча (обмеження отримання професії за статевою належністю визначається переліком важких робіт і робіт зі шкідливими та небезпечними умовами праці, на яких забороняється використання праці жінок, затвердженого наказом МОЗ України від 29.12.1993 № 256).

7.3.Медичні обмеження: згідно з діючим законодавством (проведення огляду один раз на рік на профпридатність).

Типовий навчальний план

Професія: 7124 Тесляр
(код, назва професії)

Кваліфікація: тесляр 5-го розряду
(рівень кваліфікації - розряд, клас, категорія)

Загальний фонд навчального часу 407 годин

№ з/п	*Навчальні предмети*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
1	**Загальнопрофесійна підготовка**	**48**	**2**
1.1	Інформаційні технології	6	2
1.2	Основи правових знань	6	
1.3	Основи галузевої економіки і підприємництва	6	
1.4	Резерв часу	30	
2	**Професійно-теоретична підготовка**	**98**	**16**
2.1	Технологія теслярських робіт	58	2
2.2	Матеріалознавство	12	
2.3	Будівельне креслення	18	14
2.4	Охорона праці	10	
3	**Професійно-практична підготовка**	**244**	
3.1	Виробниче навчання на виробництві	77	
3.2	Виробнича практика	167	
4	**Консультації**	**10**	
5	**Державна кваліфікаційна атестація**	**7**	
6	**Загальний обсяг навчального часу (без п.4)**	***397***	***18***

Перелік кабінетів, лабораторій (майстерень, полігонів) для підготовки кваліфікованих робітників за професією Тесляр

Кабінети:

18. Основ правових знань
19. Основ галузевої економіки і підприємництва
20. Інформаційних технологій
21. Основ електротехніки
22. Технології теслярських робіт
23. Охорони праці
24. Будівельного креслення
3. Матеріалознавства

Майстерні:

- Теслярна

Примітка: для підприємств, організацій, що здійснюють професійне навчання кваліфікованих робітників:
допускається зменшення кількості кабінетів, майстерень за рахунок їх об'єднання;
індивідуальне професійне навчання кваліфікованих робітників може здійснюватись при наявності обладнаного робочого місця;
предмет «Інформаційні технології» вивчається за згодою підприємств-замовників кадрів.

Типова навчальна програма з предмета

«Інформаційні технології»

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
1	Програмні засоби ПК. Комп'ютерні технології	4	1
2	Мережні системи та сервіс	2	1
	Усього годин	***6***	***2***

Тема 1. Програмні засоби ПК. Комп'ютерні технології

Види і типи публікацій. Загальні відомості про засоби створення публікацій.

Лабораторно-практична робота

Створення сторінки веб-сайту.

Тема 2. Мережні системи та сервіс

Інтернет-технології. Взаємодія комп'ютерів в локальних і глобальних мережах. Основні принципи мережної взаємодії комп'ютерів в локальних і глобальних мережах.

Лабораторно-практична робота

Використання пошукових машин та спеціалізованих пошукових машин. Процедури пошуку: простий пошук, розширений та спеціальний пошук (за напрямом професії).

Типова навчальна програма з предмета «Основи правових знань»

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		усього	з них на лабораторно-практичні роботи
1	Колективний договір. Трудовий договір	2	
2	Загальнообов'язкове державне соціальне страхування	2	
3	Пенсійне забезпечення в Україні	2	
	Всього годин	**6**	

Тема 1. Колективний договір. Трудовий договір

Регулювання виробничих, трудових і соціально-економічних відносин, узгодження інтересів робітників та роботодавців. Колективний договір. Трудовий договір. Права та обов’язки працівника та роботодавця. Підстави припинення трудового договору. Вихідна допомога. Відсторонення від роботи.

Тема 2. Загальнообов’язкове державне соціальне страхування

Види обов’язкового державного соціального страхування. Закони України: «Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності».

Тема 3. Пенсійне забезпечення в Україні

Система пенсійного забезпечення в Україні. Закон України «Про пенсійне забезпечення».

Типова навчальна програма з предмета «Основи галузевої економіки і підприємництва»

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
1	Підприємство, як суб'єкт господарювання в ринковій економіці	1	
2	Основи організації управління виробництвом	1	
3	Система обслуговування бізнесу	1	
4	Інвестиції та оборотні кошти	1	
5	Фінансово-економічні результати	2	
	Усього годин	***6***	

Тема 1. Підприємство, як суб'єкт господарювання в ринковій економіці

Визначення, цілі і напрямки діяльності підприємства. Добровільні об'єднання підприємств. Вищі органи державного управління підприємствами в Україні.

Тема 2. Основи організації управління виробництвом

Поняття та необхідність управління. Суть управлінської діяльності. Інструменти управління. Сучасні принципи управління: чіткий розподіл праці, додержання дисципліни і порядку, повноваження і відповідальність, використання мотивації високопродуктивної праці.

Тема 3. Система обслуговування бізнесу

Система обслуговування бізнесу. Використання ЕОМ у бізнесі. Програми для офісу. Інтернет, комп'ютерні мережі.

Тема 4. Інвестиції та оборотні кошти

Загальна характеристика інвестиційних ресурсів підприємства. Суть, поняття, склад і структура інвестицій. Сутнісна характеристика оборотних коштів. Нормування оборотних коштів.

Тема 5. Фінансово-економічні результати

Загальна характеристика фінансової діяльності підприємства, фінансовий план підприємства, показники фінансово-економічного стану підприємства.

Типова навчальна програма з предмета «Технологія теслярських робіт»

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
1	Опалубні роботи	24	
2	Монтаж елементів даху та покрівлі	20	
3	Збирання будівель	7	
4	Ознайомлення з проектно-кошторисною документацією та здійснення простих розрахунків.	7	2
	Усього годин	***58***	***2***

Тема 1. Опалубні роботи

Призначення та види опалубних робіт під складні будівельні вироби. Технологія влаштування опалубки галерей, резервуарів, баків, бункерів, ригелів, високих опор. Технологія складання та встановлення кружал. Технологія влаштування багатогранної та криволінійної опалубки. Технологія влаштування опалубки ступінчатого підколінника для одно- і двовиткової колони, стрічкових фундаментів складної конструкції. Технологія влаштування опалубки колони змінного перерізу. Технологія влаштування опалубки підпорних стін, рухомої опалубки. Технологія збільшення опорних конструкцій.

Технологія ремонту опалубних криволінійних великопанельних щитів. Організація робочого місця при виконанні опалубних робіт різної складності. Вимоги до якості виконаної роботи, попередження виникнення браку. Вимоги безпеки праці при влаштуванні опалубки під складні конструкції.

Тема 2. Монтаж елементів даху та покрівлі

Основні конструктивні елементи влаштування даху та покрівлі в дерев’яних будинках. Технологія складання та встановлення вислих крокв та кроквяних ферм, балок прогоном до 15 м. Технологія влаштування світлових ліхтарів. Технологія влаштування та розбирання риштувань і естакад з нарощуванням стояків. Технологія виготовлення та складання рамних опор. Технологія виконання антисептування та вогнезахисту за допомогою компресорних установок. Технологія виконання ремонтних робіт при замінюванні вінців стін з колод і брусів. Організація робочого місця при виконанні покрівельних робіт різної складності. Вимоги до якості виконаної роботи, попередження виникнення браку. Вимоги безпеки праці при влаштуванні опалубки під складні конструкції

Тема 3. Збирання будівель

Технологічні карти на збирання дерев’яних будівель та елементів малої архітектури з оциліндрованого, квадратного, клеєного брусу, великогабаритних панелей. Технологія збирання дерев’яних будівель та елементів малої архітектури з оциліндрованого, квадратного, клеєного брусу, великогабаритних панелей. Прості геодезичні роботи на будівництві. Контроль якості робіт. Вимоги безпеки праці при виконанні робіт.

Тема 4. Ознайомлення з проектно-кошторисною документацією та здійснення простих розрахунків

Принципи ціноутворення на будівельну продукцію. Нормативно-кошторисна документація. Складання кошторисної документації на будівельні матеріали та вироби.

Лабораторно-практичні роботи

1. Складання кошторису на будівельні матеріали та вироби.
2. Складання акту виконаних робіт.

Типова навчальна програма з предмета

«Матеріалознавство»

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
1	Конструктивні стінові матеріали та вироби	6	
2	Матеріали для міжповерхових і горищних перекриттів	6	
	Усього годин	***12***	

Тема 1. Конструктивні стінові матеріали та вироби

Класифікація та стандартизація стінових матеріалів і виробів для дерев'яних будинків. Матеріали та вироби для стін і перегородок з колод і брусів. Матеріали та вироби для каркасних стін. Матеріали для панельних стін.

Тема 2. Матеріали для міжповерхових і горищних перекриттів

Види матеріалів: балки, прогони, щити накату, черепні бруски, погонажні та листові матеріали для влаштування стель. Класифікація, властивості, номенклатура. Сучасні види матеріалів для влаштування перекриттів.

Типова навчальна програма з предмета
“Будівельне креслення”

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
1	Креслення теслярських виробів	16	12
2	Читання техніко-технологічної документації.	2	2
	Усього годин:	***18***	***14***

Тема 1. Креслення теслярських виробів

Креслення опалубки складної форми, примикання перегонки до стіни, монолітної колони і монолітної балки, креслення вузлів даху, креслення цокольного перекриття з дощатим настилом.

Практичні роботи

1. Читання креслень теслярських виробів складної форми.

2. Виконання креслень опалубки складної форми різних конструкцій, примикання перегородки до стіни, монолітної колони і монолітної балки, вузлів даху, цокольного перекриття з дощатим настилом.

Тема 2. Читання техніко-технологічної документації

Практичні роботи

1.Читання технологічних карт на виготовлення будівельної продукції.

2. Читання проектної документації на збирання будівель

Типова навчальна програма з предмета
«Охорона праці»

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
1	Правові та організаційні основи охорони праці	1	
2	Основи безпеки праці у будівельній галузі	3	
3	Основи пожежної безпеки	2	
4	Основи електробезпеки	2	
5	Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках	2	
	Усього годин	***10***	

Тема 1. Правові та організаційні основи охорони праці

Зміни та доповнення до основних нормативно-правових актів з охорони праці. Галузеві стандарти безпеки праці. Додаткові вимоги щодо вивчення предмета при підготовці робітників для виконання робіт з підвищеною небезпекою.

Державне управління та державний нагляд за охороною праці. Громадський контроль за охороною праці. Відповідальність за порушення законодавства про працю, правил та вимог з охорони праці.

Навчання працівників з питань охорони праці. Вимоги щодо порядку проведення інструктажів з охорони праці.

Тема 2. Основи безпеки праці у будівельній галузі

Вимоги нормативно-правових актів про охорону праці щодо безпеки виробничих процесів, обладнання.

Організація роботи з охорони праці в будівельній галузі. Безпека праці під час роботи з інструментами, пристосуваннями, устаткуванням, які застосовуються з професії “Тесляр” 5 розряду.

Прилади контролю безпечних умов праці. Запобігагання виникненню аварій техногенного характеру.

Тема 3. Основи пожежної безпеки

Характерні причини виникнення пожеж у будівельній галузі.

Організаційні та технічні протипожежні заходи. Пожежна сигналізація.

Особливості гасіння пожежі у будівельній галузі. Організація пожежної охорони на будівельних підприємствах.

Застосування ефективних, економічно доцільних і технічно обґрунтованих способів виконання робіт та засобів попередження пожеж. Розробка заходів пожежної безпеки під час організації будівельних робіт.

Тема 4. Основи електробезпеки

Допуск до роботи з електрикою, електрифікованими інструментами та устаткуванням. Колективні та індивідуальні засоби захисту в електроустановках. Попереджувальні надписи, плакати та пристрої, ізолюючі прилади. Занулення та захисне заземлення, їх призначення. Робота з переносним електрообладнанням.

Електрозахистні заходи. Оформлення нарядів-допусків до виконання робіт з підвищеною небезпекою.

Тема 5. Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках

Основи анатомії людини.

Послідовність, принципи й засоби надання першої допомоги. Основні принципи надання першої допомоги: правильність, доцільність дії, швидкість, рішучість, спокій. Засоби надання першої допомоги. Медична аптечка, її склад, призначення, правила користування. Способи реанімації. Порядок виконання штучного дихання та непрямого масажу серця.

Види електротравм. Правила надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

Перша допомога при ударах, вивихах, переломах, розтягненні зв’язок.

Рани. Їх види. Припинення кровотечі з рани, носа, вуха, легень, стравоходу. Перша допомога при пораненнях. Правила накладення пов’язок, їх типи.

Види кровотеч. Їх характеристика. Накладення джгута. Способи накладання закрутки.

Типові місця притискування артерій пальцем при кровотечах. Тимчасова зупинка кровотечі фіксацією кінцівки в певному положенні.

Надання першої допомоги при втраті свідомості, шоці, тепловому та сонячному ударі, обмороженні.

Опіки, їх класифікація. Перша допомога при хімічних і термічних опіках, опіках очей.

Перша допомога при запорошуванні очей. Способи промивання очей.

Транспортування потерпілого. Підготовка потерпілого до транспортування. Вимоги до транспортних засобів.

Типова навчальна програма з виробничого навчання

Професія: 7124 Тесляр
(код, назва професії)
Кваліфікація: тесляр 5-го розряду
(рівень кваліфікації - розряд, клас, категорія)

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*
	І. Виробниче навчання на виробництві	
1	Ознайомлення з підприємством; інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки	7
2	Складання будівель із колод, брусів та панелей.	21
3	Складання та встановлення висячих крокв і кроквяних ферм	14
4	Ремонт елементів дерев'яного будинку	14
5	Антисептування та вогнезахист елементів дерев'яного будинку	7
6	Влаштування опалубки багатогранної та криволінійної форми	14
	Усього годин	***77***
	ІІ. Виробнича практика	
1	Ознайомлення з підприємством, інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки	7
2	Самостійне виконання теслярських робіт складністю відповідно до 5 розряду **Кваліфікаційна пробна робота**	160
	Ознайомлення з підприємством, інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки	7
	Усього годин	***167***
	Разом	***244***

Виробниче навчання на виробництві

Тема 1. Вступне заняття. Ознайомлення з підприємством. Інструктаж з безпеки праці

Інструктаж з організації робочого місця та безпеки праці під час роботи на виробництві. Перспективи розвитку деревообробного підприємства, структура, організація праці, основні цехи та підрозділи, процес виготовлення продукції, технологічне обладнання. Допоміжні служби, їх цілі, завдання, функції. Система управління якістю праці та продукції на виробництві. Шляхи інтенсифікації виробництва. Основні показники якості праці на деревообробному підприємстві.

Система управління охороною праці, організація охорони праці на підприємстві. Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки на виробництві. Використання засобів безпеки праці та індивідуального захисту.

Тема 2. Складання зовнішніх стін із колод і брусів

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці при складанні зовнішніх стін із колод.

Виготовлення елементів складання стін із колод і брусів. Збирання будівель з брусу та панелей.

Контроль якості виконаних робіт.

Тема 3. Складання та встановлення висячих крокв і кроквяних ферм

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці при складанні та встановлюванні висячих крокв та кроквяних ферм. Підготовка матеріалів та інструментів до роботи.

Виготовлення елементів крокв. Складання та встановлення висячих крокв і кроквяних ферм. Контроль якості виконаних робіт.

Тема 4. Ремонт елементів дерев'яного будинку

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці при ремонті елементів дерев'яного будинку. Підготовка матеріалів та інструментів до роботи.

Виконання ремонту підборів і лаг, настилів із колод і балок. Замінювання вінців стін та перегородок з колод і брусів. Ремонт покрівель. Контроль якості виконаних робіт.

Тема 5. Антисептування та вогнезахист елементів дерев'яного будинку

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці при антисептуванні та вогнезахисті елементів дерев'яних будинків. Підготовка компресорних установок, матеріалів та інструментів до роботи.

Просочування дерев'яних конструкцій і деталей антисептичними та вогнезахисними сумішами за допомогою компресорних установок.

Контроль якості виконаних робіт.

Тема 6. Влаштування опалубки багатогранної та криволінійної форми

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці при влаштуванні опалубки багатогранної та криволінійної форми. Підготовка матеріалів та інструментів до роботи.

Влаштування опалубки галерей, резервуарів, бункерів, ригелів, високих опор. Влаштування багатогранної та криволінійної опалубки й опалубки колон змінного перерізу. Ремонт опалубних криволінійних великопанельних щитів. Контроль якості виконаних робіт.

Виробнича практика

Тема 1. Ознайомлення з підприємством; інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки

Ознайомлення з підприємством. Перспектива розвитку деревообробного підприємства, структура, організація праці; основні цехи та підрозділи; процес виготовлення продукції; технологічне обладнання. Допоміжні служби, їх цілі, завдання, функції. Система управління якістю праці та продукції на виробництві. Шляхи інтенсифікації виробництва. Основні показники якості праці на деревообробному підприємстві. Система управління охороною праці, організація охорони праці на підприємстві. Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки на виробництві. Використання засобів колективного та індивідуального захисту. Інструктаж з організації праці та безпеки праці.

Тема 2. Самостійне виконання теслярських робіт складністю відповідно до 5-го розряду

Самостійне виконання робіт з професії на робочих місцях підприємства відповідно до кваліфікаційної характеристики 5-го розряду за детальною програмою, розробленою у навчальному закладі та погодженою з відповідними технічними службами підприємства.

Детальна навчальна програма виробничої практики з урахуванням вимог підприємства, організацій, установи, а також з урахуванням спеціалізації учнів/слухачів і необхідності засвоєння ними новітніх технологій та сучасних методів праці розробляється безпосередньо професійно-технічним навчальним закладом за участю підприємств-замовників кадрів, організації, установи і затверджується в установленому порядку.

Кваліфікаційна пробна робота

Приклади робіт

Ставлення зовнішніх стін із колод. Складання зовнішніх стін із колод і брусів. Виготовлення клеєних конструкцій, конструкцій на врубаннях, нагелях, цвяхових, болтових і шпонкових з’єднаннях. Виготовлення елементів крокв; складання, виготовлення та встановлення висячих крокв. Виготовлення кроквяних ферм. Виконання ремонтних робіт дерев’яного будинку (фундаментів, настилів, балок, вінців, стін, перегородок). Складання та встановлення будівель з брусу та панелей. Виконання ремонту крокв. Влаштування і розбирання риштувань та естакад із нарощуванням стояків. Прорізання та забивання прорізів у стінах із колод і брусів. Просочування дерев’яних конструкцій і деталей антисептиками та вогнезахисними сумішами за допомогою компресорних установок. Влаштування опалубки галерей, резервуарів, баків, бункерів, ригелів. Складання та встановлення на місце кружал мостів прогоном до 50 м. Влаштування багатогранної та криволінійної опалубки тощо.

Критерії кваліфікаційної атестації випускників

Професія: 7124 Тесляр
Кваліфікація: тесляр 5-го розряду

Знає, розуміє:

1. Способи розмітки та виготовлення складних дерев'яних конструкцій.
2. Способи виготовлення складних сполучень і врубувань.
3. Способи влаштування дерев'яних пристроїв, що застосовуються під час установлення дерев'яних конструкцій.
4. Способи просочування дерев'яних конструкцій та деталей антисептиками та вогнезахисними сумішами за допомогою компресорних установок.
5. Технологічну та кошторисну документацію.
6. Основи електро- та пожежної безпеки.
7. Основи гігієни праці та виробничої санітарії.
8. Порядок проходження медичних оглядів.
9. Креслення опалубки складної конструкції.
10. Креслення перекриттів та дахів складної конструкції.
11. Матеріали та вироби для влаштування каркасних стін.
12. Матеріали для влаштування перекриттів.

Уміє:

1. Складати стіни будівлі з колод і брусків способом врубування.
2. Виготовляти дерев'яні конструкції використовуючи різні види з'єднань.
3. Складати та встановлювати дерев'яні крокви, ферми, а також арки і балки прогоном до 15 м.
4. Влаштовувати світлові ліхтарі.
5. Влаштовувати та розбирати риштування.
6. Замінювати вінці стін.
7. Виконувати просочування дерев'яних конструкцій та деталей антисептиками та вогнезахисними сумішами за допомогою компресорних установок.
8. Виготовляти та складати рамні опори.
9. Встановлювати та складати зруби з колод.
10. Виготовляти укладати та встановлювати елементи конструкцій мостів (стояки, підкоси, ригелі, прогони, підвісних подушок, поручнів і протипожежних площадок.
11. Встановлювати і розбирати опалубку складних конструкцій.

Перелік основних обов’язкових засобів навчання

№ з/п	Найменування	Кількість на групу з 15 осіб		Примітка
		для індивідуального користування	*для групового користування*	
Обладнання				
1	Вертикально-фрезерний верстат з верхнім розташуванням шпинделя		1	
2	Токарний верстат		1	
3	Стаціонарна сушарка деревини		1	
Верстатний інструмент				
1	Різці токарні	комплект		
Інструмент				
1	Нівелір		1	
2	Лазерний далекомір		1	
3	Перфоратор		1	

Міністерство освіти і науки України
Міністерство соціальної політики України

Державний стандарт професійно-технічної освіти

ДСПТО 7124.С.16.23-2015
(позначення стандарту)

Професія: **Тесляр**

***Код*: 7124**

Кваліфікація: **тесляр 6-го розряду**

Видання офіційне
Київ - 2015

Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника професійно-технічного навчального закладу

(підприємства, установи та організації, що здійснюють (або забезпечують) підготовку (підвищення кваліфікації) кваліфікованих робітників)

1. Професія: 7124 Тесляр

2. Кваліфікація: тесляр 6-го розряду

3. Кваліфікаційні вимоги

Повинен знати: особливо складні дерев'яні конструкції відповідальних інженерних споруд; конструкції та способи влаштування всіх видів опалубки; способи виготовлення інвентарних шаблонів елементів великого розміру.

Повинен уміти: виконувати особливо складні опалубні роботи.

4. Загальнопрофесійні вимоги

Повинен:

раціонально організовувати та ефективно використовувати робоче місце;

дотримуватися норм технологічного процесу;

не допускати браку в роботі;

знати і виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці і охорону навколишнього середовища, дотримуватися норм, методів і прийомів безпечного виконання робіт;

використовувати, в разі необхідності, засоби попередження й усунення природних і непередбачених негативних явищ (пожежі, аварії, повені тощо);

знати інформаційні технології в обсязі, що є необхідним для виконання професійних обов'язків;

володіти обсягом знань з правових питань галузі, основами ведення підприємницької діяльності, державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності та трудового законодавства в межах професійної діяльності.

5. Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, кваліфікації осіб

5.1. При підвищенні кваліфікації

Повна або базова загальна середня освіта. Професійно-технічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень - «кваліфікований робітник» за професією Тесляр 5-го розряду; стаж роботи за професією не менше 1 року.

5.2 Після закінчення навчання

Професійно-технічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень - «кваліфікований робітник» за професією Тесляр 6-го розряду; без вимог до стажу роботи.

6. Сфера професійного використання випускника

Переробна промисловість. Будівельна деревообробка і столярні будівельні роботи (КВЕД-2010; секція – С, клас – 16.23).

7. Специфічні вимоги

7.1. Вік: прийняття на роботу, після закінчення строку навчання, здійснюється відповідно до законодавства.

7.2.Стать: чоловіча, жіноча (обмеження отримання професії за статевою належністю визначається переліком важких робіт і робіт зі шкідливими та небезпечними умовами праці, на яких забороняється використання праці жінок, затвердженого наказом МОЗ України від 29.12.1993 № 256).

7.3.Медичні обмеження: згідно з діючим законодавством (проведення огляду один раз на рік на профпридатність).

Типовий навчальний план

Професія: 7124 Тесляр
(код, назва професії)
Кваліфікація: тесляр 6-го розряду
(рівень кваліфікації - розряд, клас, категорія)
Загальний фонд навчального часу 363 годин

№ з/п	*Навчальні предмети*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
1	**Загальнопрофесійна підготовка**	**25**	***1***
1.1	Інформаційні технології	4	1
1.2	Основи правових знань	4	
1.3	Основи галузевої економіки і підприємництва	4	
1.4	Резерв часу	13	
2	**Професійно-теоретична підготовка**	**84**	***12***
2.1	Технологія теслярських робіт	44	
2.2	Матеріалознавство	10	
2.3	Будівельне креслення	16	12
2.4	Основи електротехніки	4	
2.5	Охорона праці	10	
3	**Професійно-практична підготовка**	**237**	
3.1	Виробниче навчання на виробництві	70	
3.2	Виробнича практика	167	
4	**Консультації**	**10**	
5	**Державна кваліфікаційна атестація**	**7**	
6	**Загальний обсяг навчального часу (без п.4)**	***353***	**13**

Перелік кабінетів, лабораторій (майстерень, полігонів) для підготовки кваліфікованих робітників за професією Тесляр

Кабінети:

25. Основ правових знань
26. Основ галузевої економіки і підприємництва
27. Інформаційних технологій
28. Основ електротехніки
29. Технології теслярських робіт
30. Охорони праці
31. Будівельного креслення
4. Матеріалознавства

Майстерні:

5. Теслярна

Примітка

Для підприємств, організацій, що здійснюють професійне навчання кваліфікованих робітників:

допускається зменшення кількості кабінетів, майстерень за рахунок їх об’єднання;

індивідуальне професійне навчання кваліфікованих робітників може здійснюватись при наявності обладнаного робочого місця;

предмет «Інформаційні технології» вивчається за згодою підприємств-замовників кадрів.

Типова навчальна програма з предмета «Інформаційні технології»

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
1	Розвиток інформаційних технологій	2	
2	Застосування системи Autocard та системи Компас	2	1
	Усього годин	***4***	***1***

Тема 1. Розвиток інформаційних технологій

Основні положення розвитку інформаційних технологій. Сховища даних. WAP – технології. Цифрові технології.

Тема 2. Застосування системи Autocard та системи Компас

Системи об’ємного проектування. Об’ємні моделі. Створення креслень за допомогою Autocard та системи Компас. Засоби створення технічної документації.

Система Autocart та система Компас. Застосування цих систем для проектування технологічної документації. Дистанційний контроль.

Лабораторно - практична робота

Створення креслень за допомогою Autocard та системи Компас.

Типова навчальна програма з предмета «Основи правових знань»

№ з/п	*Тема*	*Кількість годин*	
		усього	*З них на лабораторно-практичні роботи*
1	Закон України «Про підприємництво в Україні»	1	
2	Правове регулювання господарських відносин у промисловості	2	
3	Господарсько-правова відповідальність	1	
	Всього годин	**4**	

Тема 1. Закон України «Про підприємництво в Україні»

Підприємництво та його види. Майно підприємства. Господарська, економічна і соціальна діяльність підприємства. Порядок реорганізації та ліквідації.

Тема 2. Правове регулювання господарських відносин у промисловості

Зміни та доповнення до законодавчих та нормативно-правових актів.

Загальні умови створення та реєстрації підприємства. Правове регулювання діяльності підприємств промисловості – обов'язкова умова ефективності виробництва. Правовий статус підприємств. Законодавство про підприємство.

Тема 3. Господарсько-правова відповідальність

Поняття відповідальності у господарському праві. Функції відповідальності: стимулююча, штрафна, компенсаційна, інформаційна.

Види відповідальності: відшкодування збитків, штрафні санкції, штраф, неустойка, пеня, оперативно-господарські санкції, конфіскація, планово-госпрозрахункові санкції, господарсько-організаційні санкції. Підстави відповідальності.

Типова навчальна програма з предмета «Основи галузевої економіки і підприємництва»

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
1	Основи підприємницької діяльності в галузі	1	
2	Основи організації управління виробництвом у галузі	2	
3	Система обслуговування бізнесу	1	
	Усього годин	***4***	

Тема 1. Основи підприємницької діяльності в галузі

Процес створення підприємства в галузі. Вибір сфери підприємницької діяльності. Способи входження в бізнес. Бізнес-план як інструмент підприємницької діяльності, призначення і структура. Джерела залучення коштів. Складання установчих документів. Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності.

Тема 2. Основи організації управління виробництвом у галузі

Організаційні структури управління підприємством, її переваги. Шляхи удосконалення управління деревообробним виробництвом.

Тема 3. Система обслуговування бізнесу

Консалтингові фірми. Юридичні консультації. Аудиторські фірми. Служби зайнятості та агенції з працевлаштування.

Типова навчальна програма з предмета «Технологія теслярських виробів»

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
1	Складні опалубні роботи	16	
2	Реставрація елементів дерев'яних будівель	28	
	Усього годин	***44***	

Тема 1. Складні опалубні роботи

Види складних опалубних робіт, їх призначення. Технологія влаштування опалубки складних склепінь, оболонок, куполів. Технологія встановлення опалубки напіварок та арок. Технологія виготовлення шаблонів для влаштування опалубки. Технологія складання коробів опалубки арок. Організація робочого місця при виготовленні та влаштуванні опалубки складної конструкції. Вимоги до якості виконаної роботи, попередження виникнення браку. Вимоги безпеки праці при влаштуванні опалубки під складні конструкції.

Тема 2. Реставрація елементів дерев'яних будівель

Призначення та види реставраційних робіт у дерев'яних будівлях. Основні види та причини пошкоджень дерев'яних будівель (експлуатаційні, механічні, хімічні, біологічні тощо). Особливості організації та виконання реставраційних робіт. Технологія виправлення основних деформацій та механічних пошкоджень. Технологія виконання реставрації при хімічних та біологічних ушкодженнях. Технологічна послідовність теслярських робіт при реставрації особливо складних конструкцій. Особливості вибору матеріалів при реставраційних роботах. Використання сучасних матеріалів при реставрації історичних пам'яток культури, виготовлених з деревини. Організація робочого місця при виконанні реставраційних робіт різної складності. Вимоги до якості виконаної роботи, попередження виникнення браку. Вимоги безпеки праці при виконанні реставраційних робіт.

Типова навчальна програма з предмета «Матеріалознавство»

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
1	Матеріали та вироби для влаштування опалубки складної конструкції	4	
2	Матеріали для виконання реставраційних робіт	6	
	Усього годин	***10***	

Тема 1. Матеріали та вироби для влаштування опалубки складної конструкції

Класифікація виробів і матеріалів для влаштування опалубки складної конструкції. Характеристика основних матеріалів. Матеріали та вироби для влаштування опалубки складної конструкції.

Тема 2. Матеріали для виконання реставраційних робіт

Основні матеріали для виконання реставраційних робіт. Номенклатура традиційних матеріалів для реставраційних робіт. Сучасні матеріали. Кріпильні матеріали та вироби.

Типова навчальна програма з предмета
“Будівельне креслення”

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
1	Креслення теслярських виробів	16	12
	Усього годин	***16***	***12***

Тема 1. Креслення теслярських виробів

Креслення особливо складних теслярських виробів: опалубки стаканного типу, опалубки примикання стін підвалу, опалубки монолітного перекриття; креслення вузлів даху особливо складної конфігурації.

Практичні роботи

1. Читання складальних креслень особливо складних конструкцій теслярських виробів.

2. Читання монтажних креслень особливо складних теслярських виробів сучасних конструктивних рішень.

3. Виконання креслень на особливо складні теслярські вироби: опалубки стаканного типу, опалубки примикання стін підвалу, опалубки монолітного перекриття, вузлів даху особливо складної конфігурації.

Типова навчальна програма з предмета
“Основи електротехніки”

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
1	Електроприводи промислових роботів і маніпуляторів	2	
2	Електрообладнання електричного інструменту	2	
	Усього годин	***4***	

Тема 1. Електроприводи промислових роботів і маніпуляторів

Використання електричних схем у системах автоматики. Блок-схеми ЕОМ (електронно-обчислювальних машин) та комп’ютерів, їх можливості використання для управління технологічними деревообробними процесами.

Тема 2. Електрообладнання електричного інструменту

Принципові та функціональні схеми електроінструменту в деревообробці.

Типова навчальна програма з предмета
«Охорона праці»

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*	
		усього	*з них на лабораторно-практичні роботи*
1	Правові та організаційні основи охорони праці	1	
2	Основи безпеки праці у будівельній галузі	3	
3	Основи пожежної безпеки	2	
4	Основи електробезпеки	2	
5	Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках	2	
	Усього годин	***10***	

Тема 1. Правові та організаційні основи охорони праці

Вивчення змін та доповнень до основних нормативних актів з охорони праці.

Контроль за дотриманням вимог безпеки праці при експлуатації машин, обладнання й устаткування. Порядок забезпечення працівників засобами індивідуального захисту.

Впровадження системи управління охороною праці.

Державний нагляд та громадський контроль за додержанням законодавства про охорону праці, повноваження і права профспілок та уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці. Дотримання норм законодавчих актів. Відповідальність за порушення законодавчих актів.

Тема 2. Основи безпеки праці у будівельній галузі

Вимоги щодо виконання робіт з підвищеною небезпекою на будівельних підприємствах. Небезпечна зона. Умови безпечного поводження під час роботи на різних видах обладнання.

Безпека праці при роботах з інструментами, пристосуваннями, обладнанням під час виготовлення особливо складних теслярських виробів, які застосовуються з професії “Тесляр” 6 розряду.

Засоби колективного та індивідуального захисту від небезпечних і шкідливих виробничих факторів у будівельній галузі. Прилади контролю безпечних умов праці, порядок їх використання.

Психологія безпеки праці. Пристосування людини до навколишніх умов в процесі праці (почуття, сприймання, увага, пам’ять, уява, емоції) та їх вплив на безпеку праці.

Організація роботи з охорони праці. Організація ведення робіт з підвищеною небезпекою або таких, де є потреба в професійному доборі.

Запобігання виникнення аварій техногенного характеру. Плани евакуації з приміщень у разі аварії.

Тема 3. Основи пожежної безпеки

Організаційні та технічні протипожежні заходи у будівельній галузі. Пожежна безпека під час виробничої діяльності в цехах підприємства. Гасіння та профілактика пожеж на об'єктах будівництва. Відповідальність за стан безпеки праці. Обов'язки адміністрації, робітників і службовців щодо дотримання вимог пожежної безпеки.

Пожежна сигналізація. Особливості гасіння пожежі. Організація пожежної охорони у будівельній галузі.

Тема 4. Основи електробезпеки

Система засобів і заходів щодо електробезпеки у будівельній галузі. Правила безпечної експлуатації механізмів, обладнання та устаткування. Допуск до роботи з електрикою і електрифікованими інструментами. Колективні та індивідуальні засоби захисту в електроустановках. Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів.

Тема 5. Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках

Основні принципи надання першої медичної допомоги при пораненнях, кровотечах різного походження тощо.

Надання невідкладної допомоги в залежності від виду рани. Правила накладання пов'язок різних типів.

Переломи, забої, вивихи їх характерні ознаки. Надання невідкладної допомоги підручними та медико-санітарними засобами при переломах, забоях, вивихах.

Накладання джгута під час кровотеч. Способи накладення закрутки. Типові місця притискування артерій пальцем при кровотечах. Тимчасова зупинка кровотечі фіксацією кінцівки в певному положенні.

Гостра серцево-судинна недостатність (непритомність, шок). Причини, які викликають непритомність, її види. Причини, які викликають шок, його види.

Оцінка критеріїв та перша допомога при явищах гострої дихальної недостатності.

Надання невідкладної допомоги при явищах непритомності, шоку.

Отруєння токсичними речовинами. Надання першої долікарської допомоги при отруєнні токсичними речовинами.

Надання невідкладної допомоги при попаданні отрути у шлунок.

Типова навчальна програма з виробничого навчання

Професія: 7124 Тесляр
(код, назва професії)
Кваліфікація: тесляр 6-го розряду
(рівень кваліфікації - розряд, клас, категорія)

№ з/п	*Теми*	*Кількість годин*
	І. Виробниче навчання на виробництві	
1	Ознайомлення з підприємством; інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки	7
2	Влаштування опалубок складних конструкцій	21
3	Виготовлення шаблонів	21
4	Реставрація елементів дерев'яних будівель	21
	Усього годин	***70***
	ІІ. Виробнича практика	
1	Ознайомлення з підприємством, інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки	7
2	Самостійне виконання теслярських робіт складністю відповідно до 6 розряду **Кваліфікаційна пробна робота**	160
	Усього годин	***167***
	Разом	***237***

Виробниче навчання на виробництві

Тема 1. Вступне заняття. Ознайомлення з підприємством. Інструктаж з техніки безпеки

Інструктаж з організації робочого місця та безпеки праці під час роботи на виробництві. Перспективи розвитку деревообробного підприємства, структура, організація праці, основні цехи та підрозділи, процес виготовлення продукції, технологічне обладнання. Допоміжні служби, їх цілі, завдання, функції. Система управління якістю праці та продукції на виробництві. Шляхи інтенсифікації виробництва. Основні показники якості праці на деревообробному підприємстві.

Система управління охороною праці, організація охорони праці на підприємстві. Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки на виробництві. Використання засобів безпеки праці та індивідуального захисту.

Тема 2. Влаштування опалубок складних конструкцій

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці при улаштуванні опалубок складних конструкцій.

Вправи

Підготовка матеріалів та інструментів до роботи. Влаштування опалубок склепінь, оболонок і куполів. Установлення опалубки арок. Складання та встановлення на місце кружал мостів.

Контроль якості виконаних робіт.

Тема 3. Виготовлення шаблонів

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці при виготовленні шаблонів.

Вправи

Підготовка матеріалів та інструментів до роботи. Виготовлення шаблонів для розмічення косяків кружал та шаблонів особливо складних дерев'яних конструкцій відповідальних інженерних споруд.

Контроль якості виконаних робіт.

Тема 4. Реставрація елементів дерев'яних будівель

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця та безпеки праці при виконанні реставраційних робіт.

Вправи

Підготовка матеріалів та інструментів до роботи. Виконання реставраційних робіт особливо складних фігурних елементів дерев'яних будівель.

Контроль якості виконаних робіт.

Виробнича практика

Тема 1. Ознайомлення з підприємством; інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки

Ознайомлення з підприємством. Перспектива розвитку деревообробного підприємства, структура, організація праці; основні цехи та підрозділи; процес виготовлення продукції; технологічне обладнання. Допоміжні служби, їх цілі, завдання, функції. Система управління якістю праці та продукції на виробництві. Шляхи інтенсифікації виробництва. Основні показники якості праці на деревообробному підприємстві. Система управління охороною праці, організація охорони праці на підприємстві. Інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки на виробництві. Використання засобів колективного та індивідуального захисту. Інструктаж з організації праці та безпеки праці.

Тема 2. Самостійне виконання теслярських робіт складністю відповідно до 6-го розряду

Самостійне виконання робіт з професії на робочих місцях підприємства відповідно до кваліфікаційної характеристики 6-го розряду за детальною програмою, розробленою у навчальному закладі та погодженою з відповідними технічними службами підприємства.

Детальна навчальна програма виробничої практики з урахуванням вимог підприємства, організацій, установи, а також з урахуванням спеціалізації учнів/слухачів і необхідності засвоєння ними новітніх технологій та сучасних методів праці розробляється безпосередньо професійно-технічним навчальним закладом за участю підприємств-замовників кадрів, організації, установи і затверджується в установленому порядку.

Кваліфікаційна пробна робота

Приклади робіт

Влаштування опалубок склепінь, оболонок і куполів. Виготовлення шаблонів для розмічення косяків. Виготовлення шаблонів для кружал. Складання та встановлення на місце кружал мостів прогоном більше 50 м. Складання та встановлювання будівельних ферм і балок прогоном більше 15 м. Виготовлення шаблонів особливо складних дерев’яних конструкцій. Складання коробів опалубки арок. Виконання реставраційних робіт.

Критерії кваліфікаційної атестації випускників

Професія: 7124 Тесляр
Кваліфікація: тесляр 6-го розряду

Знає, розуміє:

1. Види складних опалуб очних робіт та їх призначення.
2. Способи встановлення опалубки складної конструкції.
3. Способи виготовлення шаблонів для влаштування опалубки.
4. Основні види та причини пошкоджень дерев'яних будівель та конструкцій.
5. Способи організації та виконання реставраційних робіт.
6. Матеріали для виконання реставраційних робіт.
7. Законодавчі акти і нормативні документи з питань охорони праці.
8. Причини травматизму на виробництві та порядок їх розслідування.
9. Види будівельних креслень.

Уміє:

1. Улаштовувати та ремонтувати опалубки склепінь, оболонок і куполів.
2. Установлювати опалубки арок під час спорудження будівель різного призначення, мостів та шляхопроводів.
3. Складати та встановлювати на місце кружал мостів прогоном більше 50м.
4. Виготовлення шаблонів для розмітки косяків кружал мостів.
5. Складання та ремонт коробів опалубки. Складання та встановлення будівельних ферм і балок прогоном більше 15м.
6. Виготовлення та улаштування ряжевих опор та опор під прогонові будівлі складної конструкції та конфігурації.

Перелік основних обов’язкових засобів навчання

№ з/п	Найменування	Кількість на групу з 15 осіб		*Примітка*
		для індивідуального користування	*для групового користування*	
Обладнання				
1	Вертикально-фрезерний верстат з верхнім розташуванням шпинделя		1	
2	Токарний верстат		1	
3	Стаціонарна сушарка деревини		1	
Верстатний інструмент				
1	Різці токарні	комплект		

Список літератури

Анисимов М.В. Електротехніка з основами промислової електроніки. Лабораторний практикум. – К.: Вища школа, 1997.

Баженов В.А. Інформаційні технології в будівництві. – К.: Арка, 2003.

Бобров В.Я. Основи ринкової економіки і підприємництва. – К.: Вища школа, 2003.

Винокуров С.А. Основи охорони праці. – К.: Вікторія, 2001.

Власенко В.К., Комісар С.Б., інші. Основи малого бізнесу і підприємницької діяльності /Навчальний посібник/. – Суми.: ВАТ СОД, видавництво "Козацький вал", 2002.

Вотаманюк З.Г. Економіка (посібник). – К.: "Либідь", 2000.

Гуржій А.М. Інформатика та інформаційні технології. – Харків, компанія "СМІТ", 2003.

Релінова І.Ф. Основи економіки. – "Зодіак еко".

Коротков А.В. Деревообробні верстати. – К.: Освіта, 1994.

Стискін Г.Н. Інструмент для механічної обробки матеріалів. – К.: Вища школа, 2002.

Кошван В.І. Спеціальна технологія столярних, теслярських, склярських і паркетних робіт. – К.П. Абетка Нова, 2006

Кошван В.І. Матеріалознавство для столярів-теслярів. –К.П. Абетка Нова, 2006

Бандрівськи М.І. Правила та безпека дорожнього руху. Львів. Світ, 2004

Зміст

Розділ 1. Загальні положення щодо реалізації ДСПТО……..…5

Розділ 2. Державний стандарт з професії «Тесляр» 2-3 розряду……..... 8

2.1. Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника ……9

2.2. Типовий навчальний план ……11

2.3. Типові навчальні програми ……13

2.4. Критерії кваліфікаційної атестації випускників ……46

2.5. Перелік основних обов'язкових засобів навчання ……47

Розділ 3. Державний стандарт з професії Тесляр 4-го розряду……..……50

3.1. Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника…….....51

3.2. Типовий навчальний план ……..53

3.3. Типові навчальні програми ….....55

3.4. Критерії кваліфікаційної атестації випускників ……..70

3.5. Перелік основних обов'язкових засобів навчання ….....71

Розділ 4. Державний стандарт з професії Тесляр 5-го розряду …….....72

4.1. Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника……...73

4.2. Типовий навчальний план …...75

4.3. Типові навчальні програми……...77

4.4. Критерії кваліфікаційної атестації випускників …...89

4.5. Перелік основних обов'язкових засобів навчання …...90

Розділ 5. Державний стандарт з професії Тесляр 6-го розряду.....91

5.1. Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника……..92

5.2. Типовий навчальний план……94

5.3. Типові навчальні програми …...96

5.4. Критерії кваліфікаційної атестації випускників …..108

5.5. Перелік основних обов'язкових засобів навчання …..109

5.6. Список літератури…… . . 110